

Broj 104. srpnja, 2014.

GLASNIK

KOTORVAROŠKOG KRAJA

Svi smo mi još na putu prema tamo. S Gospodinovom je molitvom isto kao sa svim molitvama koje se često izgovaraju; tu postoji naime opasnost od rutine, površnosti, svakidašnjice i ona se ne može isključiti. Mi često aktualiziramo samo jedan dio te molitve Gospodinu. Ako ne možemo - ili još ne možemo - sve potpuno prihvatiti, ne bismo se zbog toga trebali prestati moliti, već bismo trebali moliti da nam bude podarena spoznaja i snaga, kako bismo se mogli sve pravilnije moliti. Svakako bismo se trebali prepustiti Isusu Kristu, da nas on primi u svoju molitvenu školu.

Nadbiskup Johannes Joachim Degenhardt

Izdavač:

Župni ured Rođenja B. D. M.
78220 Kotor Varoš
Tel./fax: 051 785 050
E-mail: mladi-kotorvaros@bhc.net
www.kotorvaroskadolina.com

Redakcija: Viktorija Barbić,
Luca Koroman, fra Anto
Šimunović, fra Petar Karađica,
fra Marko Bandalo, fra Zoran
Mandić, fra Stipo Karađica,
fra Stipo Marčinković

Glavni urednik: Fra Anto
Šimunović

Tehnička obrada: Viktorija Barbić
Lektorica: Luca Koroman

Tiraž: 600 primjeraka
Uključak: "ART Prim" Banja Luka
Časopis izlazi dvomjesečno
Primjerak besplatan

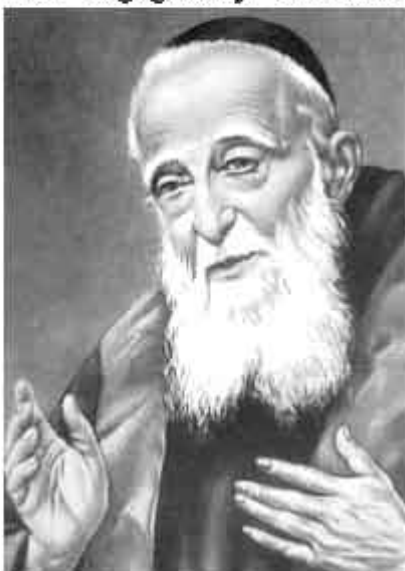

Sv. Leopold Bogdan Mandić

Preci su mu porijeklom iz Zakućca (Omiš), zaselak Mandići. Naime, njegov pradjed Nikola je došao u Herceg Novi gdje se i oženio. Na krštenju je dobio ime Bogdan, a po ulasku u kapucine promijenio ga je u Leopold. Bio je dvanaesto dijete u obitelji Mandić. Njegovi roditelji bili su vjerni kršćani, Hrvati. Živeći u Herceg-Novom među pravoslavicima, Bogdan je veoma rano upoznao i iskusio žalosnu činjenicu rastavljenosti kršćanske braće. Zato je još kao dječak govorio: "Dobro, ja ću se posvetiti spasenju tolikih siromašnih i nesretnih ljudi. Postat ću njihov misionar". Promatrajući nesebično djelovanje kapucina u svom rodnom gradu, koje su cijenili i pravoslavci, Bogdan je mislio, da će svoj misionski naum najbolje ostvariti ako stupi u njihov red. Roditelji su se složili s njegovim izborom zvanja, premda im je rastanak s njime bio veoma težak. U dobi od 16 godina polazi

na nauku u sjemenište u Udinama u sjevernoj Italiji. Na dan 20. rujna 1890., kardinal Domenico Agostini ga je zareadio za svećenika. Nakon kratkog boravka u Zadru, Kopru i na Rijeci, po volji svojih poglavara bio je konačno određen za Padovu. "Kao dugogodišnji neumorni

ispovjednik on će sve svoje molitve, žrtve, napore prinositi na veliku nakanu: "Da svi budu jedno!" Stalno je molio Boga, da se pravoslavni i katolici ne sukobljavaju, nego da se sve bolje slažu. Kad je otac Leopold 30. srpnja 1942. umro u Padovi, njegov pogreb bio je već njegova proslava na zemlji, predigra onoga što će se dogoditi kasnije kad bude svečano proglašen blaženim i svetim. Leopolda iz Herceg-Novog proglasio je papa Ivan Pavao II. svetim 16. listopada 1983. Spomendan mu je 12. svibnja.

Za proslavu sv. Leopolda, patrona naše filijalne crkve u Zabrđu pripremali smo se trodnevnicom. Na sami dan, svečano misno slavlje predvodio je fra Ivica Matić, župnik u Sanakom Mostu koji se prijetio i sv. Mise koju je predvodio i prije dvadeset godina u istoj crkvi. Nakon sv. Mise slavlje patrona nastavljeno je zajedničkim objedom kod crkve.

Spasovo

Na svećkovinu Uzašašća Gospodina nalega Isus Krista – SPASOVO od davnina imamo svetu misu i blagoslov polja na Zabrđakom groblju. I ove godine po promjenljivom vremenu lijepi broj vjernika okupio se na groblju. Kišno vrijeme zadnjih tjedana nije dopustilo da se dovrše planirani radovi na obnovi ograde i kapijama na groblju. Ipak i ovaj put smo imali jednu novinu. Uz grobljanaku kapelu uzdigao se zvonic s novim zvonom koje darova i podiže obitelj Ivana i Marije Zebe ili jednostavnije obitelj dida Rnea.

Na samom početku mise župnik je blagoslovio novo zvono koje je svojim zvonkim glasom pozvalo nazočne na molitvu. Nakon blagoslova polja i sv. mise koju smo slavili za sve nas, žive i pokojne, svi nazočni su pozvani i na ručak koji su na groblju ali i kod svoje kuće priredili Ivo, Marija i njihova djeca kojima

iskreno zahvaljujemo za njihov dar.

U poslijepodnevnom satima odigrana je tradicionalna utakmica koju ni ove godine domaćini, Zabrđci nisu uspjeli dobiti. Svejedno, nakon utakmice u lijepom raspoloženju zajedno su se počastili pobjednici i poraženi.

Blagoslov polja

U subotu, 31. svibnja 2014. bio je blagoslov polja i misa na bačinskom - Petrukića groblju. Okupilo se oko sedamdeset vjernika koji su došli pomoliti se Bogu na svome svetom mjestu. Groblje je, kao i ostala naša groblja, bilo uredno pokošeno i očišćeno ponajviše zahvaljujući samim bačincima koji ga redovito održavaju i uređuju. Poslije blagoslova i sv. mise koje je predvodio fra Pero Karajica, nazočni su se okrijepili i osvježili te u lijepom raspoloženju razišli svojim, sada ne baš blizim, domovima.

U nedjelju, 1. lipnja 2014. u 11.00 sati okupili smo se na blagoslov polja i sv. misu na podbrdskom - Rokovu groblju. I na ovom našem groblju vidljiv je napredak u radovima. Groblje se i dalje ograđuje, prema pristiglim sredstvima. Iako bi ovo naše groblje trebalo biti i više na brizi cijele župe i našega kraja, ono je ponajviše briga i ponos Podbrdaca kojima trebamo uistinu čestitati na njihovome zalaganju.

Poslije blagoslova i sv. mise svi nazočni su zastali na užini koju su priredili Podhrci, domaćini ovoga groblja.

Prva pričest

Na svetkovinu Pre svetoga Trojstva rado smo u Kotor Varošu proslavili ovu svetkovinu s okupljenim vjernicima. Posebno je svečano i radošno bilo na pučkoj misi gdje smo imali proslavu prve pričesti za troje djece iz naših župa. Mario Bjelobrk iz župe sv. Franje Asiškog iz Vrbanjaca, Branko Juričević i Ana Marković iz župe Rođenja Blažene Djevice Marije Kotor Varoš nakon ozbiljne i dobre pripreme proslavili su sakramente prve ispovijedi i pričesti.

Kako ih je lijepo bilo vidjeti onako lijepo opremljene, radošne i zbog treme pomalo uzbuđene. Ovogodišnja prva pričest bila je u znaku krane svijeće koja upaljena na uskrnoj svijeći treba gorjeti kroz cijeli život krštenika i biti svim ljudima svjetionik koji ih upravlja prema Kristu. Da bi stijenj ili nit mogla gorjeti i

Nova Vrata

Iako su bila najavljivana oko Uskrsa, priželjkivana du sv. Leopolda, tek danas, 3. lipnja 2014. postavljena su nova vrata na crkvi sv. Leopolda u Zabrdi. Vrata su se svojom bojom i oblikom lijepo uklopila u zdanje ove naše crkve. Hvala svima koji su omogućili nabavku i postavljanje ovih vrata.

svijetliti treba biti hranjena voskom a to je zapravo vjera kršćanina.

Slavlje prve pričesti, nakon sv. Mise nastavilo se i u obiteljima prvopričesnika. Njima i njihovim obiteljima čestitam i želim da ih radost toga dana prati cijeli život. Ipek, nad svako naše slavlje nadviše se o oblak ajete – kako se nekada slavilo...

piše fra Anto Šimunović

Tijelovo 2014.

U četvrtak, 19. lipnja 2014. Crkva je proslavila svečkovinu Presvetoga Tijela i Krvi Kristove, Tijelovo ili u našem narodu poznatu i kao Brašančevo. Taj dan u cijelom katoličkom svijetu uz proslavu sv. mise održavaju se prekrasne tijelovske procesije. U svečanoj procesiji, ispod baldahina nosi se pokaznica s Presvetim oltarskim sakramentom te uz molitve na pojedinim postajama blagoslivlja se Presvetim oltarskim sakramentom. Procesije su znak našega štovanja i zahvalnosti ali i znak naše potrebe za Božjom pomoći i zaštitom.

Tijelovo nas želi ponovno podsjetiti da smo Kristovom žrtvom spašeni, a sv. misa je uprisutnjavanje te žrtve, tako da smo i dalje Božji štitecnici i miljenici i to samo svojom vjernošću Bogu trebamo i dokazati.

Tako smo i mi u Kotor Varošu, na kraju pučke mise u 11.00 sati imali procesiju prilagođenu našim uvjetima. Gospodina smo častili procesijom, pjesmom i molitvom a ON je nas

obasuo svojim blagoslovom i zaštitom. Na svečkovinu Tijelova u našem kotorvaroškom kraju završen je i proljetni blagoslov polja misom i blagoslovom na groblju u Draguljićima, gdje se okupilo oko trideset Draguljićana.

Sv. Ivan Krstitelj

Posebno mjesto u životu Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini ima štovanje sv. Ivana krstitelja. U njegovo svetište hodočaste katolici iz svih država iz regiona. Ove godine sa otoka Vira došao je župnik sa dva autobusa hodočasnika. Ipak, posebnu pažnju plijene mnogi hodočasnici koji prevale desetine kilometara dolazeći pješice Sv. Ivi iz svih dijelova Bosne i Hercegovine i Hrvatske. I ove godine iz našega kotorvaroškog kraja došla je jedna veća grupa hodočasnika (njih oko 120) s hodočasničkim križem na čelu kojega će hodočasnici iz Podmijačja vratiti na Veliku Gospu i Sv. Roka. Sveta Misa za hodočasnike na Sokolinama bila je uistinu lijepa pauza na hodočasničkom putu kao i podsjetnik da ne bismo trebali olako ispuštati sv. Misu nedjeljom.

Ova grupa hodočasnika nije bila jedina koja je hodočastila pješice iz našega kraja. Također, jedna manja grupa hodočasnika iz Rujevice išla je zasebno kao i grupa hodočasnika koja svake godine iz požeškog kraja dođe autobusom do Kotor Varoša pa od Luka – teritorij župe Sokoline – kreće prema

svetištu sv. Ivo. I ove godine ta grupa, njih preko 80, organizirano je išla a na Ranču su i svima ostalima koji su pristizali nudili topli doručak. Hvala ima na toj lijepoj gesti i nadam se da će naše hodočasničke grupe biti u sve boljoj suradnji poštujući posebnosti i

ritam hodočašća svake pojedine grupe i pojedinca.

Sve što izlazi iz okvira „dobrih vibracija“ nije dostojno hodočašća. Neka nam svima sv. Ivo pomogne u svim našim potrebama.

Petrovo u Bilicama

Jeli zbog nedjelje, je li zbog lijepoga i toploga a ne prevrućega dana kojega nam je darovao Gospodin, ove godine se u Bilicama na proslavi apostolskih prvaka, sv. Petra i Pavla okupilo skoro dvije stotine vjernika. Iako je put bio izderan od zadnjih kiša i okolne meće zarašle u tanje prošavane raznolikim gomilama otpada koji

dovezroše i ostaviše iza sebe naš uljudni sus(j)edi s prešutnim blagoslovom vlasti, to nije moglo umanjiti značaj ove svetkovine za nas katolike i za Bilice. Pa još pripremljena ploča za obnovu kuće Jozo Lučića i već dva nova krova polako podgrijavaju nadu da ima života za ovo mjesto. Svetu Misu predvodio je naš Biličanin, fra

Marko Bandalo koji reče da ima tremu pred svojima, ali koji na svoj jednostavan način predstavi nam ove prvake apostole u njihovoj ljudskoj osjetljivosti ali i u onome što su postali pod upravljanjem Nebe-skoga učitelja Isusa Krista. Nakon svojih lutanja naučili su da je s Kristom sve moguće, pa i slobodno poći putem križa do pune pobjede.

Groblje je bilo lijepo uređeno i očisteno. Takva su uglavnom i ostala naša groblja, Bogu hvala.

Da bi biljka mogla sigurno rasti treba imati jak korijen. Mislim da je upravo groblje mjesto gdje mi ljudi možemo ojačati svoje korijenje. Svjesni svoje baze, zemlje u koju smo posađeni korijenom, svoje živote dižemo poput grana prema nebu. Što nam je čistiji pogled prema nebu jača naš život i čvršće se ukorjenjujemo i teže povijamo svakojakim vjetrovima i mijenama života.

Poslije mise ostali smo u lijepom zajedničkom druženju uz pripremljeni objed za sve, ali isto tako mnogi su otišli do onoga što je ostalo od njihovih domova, vjetrujem ne proklinjući nego nadajući se boljem sutra.

fra Anto Šimanović

ŽUPA VRBANJCI

VIJESTI IZ DRUGIH ŽUPA

Radovi na tornju crkve sv. Ive u Orahovoj

Protoklog vikenda nekoliko Orahovljana nastavili su s radovima uređenja i izgradnje crkve sv. Ive u Orahovoj. Ovaj put su radili dva dana nastavili sa izgradnjom tornja – zvonika na kapele u Orahovoj. Čestitamo ekipi koja je potrošila svoje vrijeme i značajna materijalna sredstva (2.000 KM) za nastavak izgradnje kapele sv. Ive.

Organizirao je Zavičajni klub Orahova, a radili su: Marijan Mišić, Ivica Antunović, Niko Antunović, Ilija, Antunović, Predrag Antunović, Miro Bilanović i Anto Ivanović (dva dana), Pero Marić, Ilija Lukić, Mirko Lukić, Vito Lukić, Niko Lukić (biskup), Stipo Mišić, Ilija Mišić i Jozo Antunović (jedan dan).

Za svaku pohvalu i primjer je ovaj način poštovanja svojih svetinja i svoga rodnog kraja. Ovo je ujedno i poziv svima kojima je kotarvaročka dolina u srcu, da u okviru svojih mogućnosti pokažu aličan primjer i ljubav prema rodnoj grudi.

fra Marko Bandalo

Blagoslov polja na groblju Draguljići

Na Tijelovo, 19.6.2014. godine fra Marko Bandalo je slavio svetu misu i blagoslov polja na groblju u Draguljićima. Obredi blagoslova polja drže se od davnina po grobljima, tako svako groblje ima određeni dana kada će biti misa i blagoslov polja. Na početku fra Marko je sve nazočne pozdravio i izrazio zahvalnost onima koji su danas stigli na ovo groblje, a bilo ih je 32-voje. Lijepo vrijeme, želja za blagoslovom i posjet grobovima najbližih, uz zazive svih svetih, te otklanjanje različitih nepogoda, privukli su one koji drže do svetih običaja i uvjerenja da Bog Stvoritelj, sve uzdržava i svime

VH

Večer kratkog filma u banjolučkom KC-u

Katolički školski centar "Bl. Ivan Merz" u Banjoj Luci početkom travnja 2014. bio je domaćin prve Večeri kratkog filma. Bila je to večer na kojoj su javnosti prikazani kratkometražni filmovi rađeni u produkciji ovog školskog centra. Svih pet prikazanih filmova rađeno je tijekom tekuće školske godine, a učenici koji su ih i radili, ovim su pokazali istinsko umijeće, pravu zrelost, a ujedno sve nazočne i mnogo čemu poučili.

Na velikom ekranu večer je otvorio film "Europa u Banjoj Luci". Radi se o filmu koji govori o ovoj banjolučkoj školi, a rađen je u znak zahvalnosti partnerskoj školi banjolučkoga KŠC-a – Gimnaziji St. Ursula-Schule u Hannoveru.

Taj film, koji je u Hannoveru prikazan na njemačkom jeziku, pobrao ovacije njemačke publike, a film "Ivan Frano Jukić – otac bosanskohercegovačkog novinarstva", koji je na državnom natjecanju u kreiranju najboljih prezentacija

kulturne baštine BiH osvojio prvo mjesto, bio je drugi film koji je prikazan na Večeri kratkog filma.

No, svi nazočni priznali su da ih je jedan film istinski raznježio, i to ne samo u božićnom vremenu, nego ponovno i ove večeri. Bila je to topla božićna, obiteljska priča "Božićno čudo". A među mnoštvom tema koje nas svakodnevno zaokupljaju, učenici Opće gimnazije KŠC-a, kao filmski majstori, mislili su i na kulturne institucije. Ponajprije one koje su u vremenima iza nas toliko dobrog dali ovoj zemlji i glas o nama promijeli cijelom Europom. Kako je iz produkcije ove škole nedavno izašao, ponovno nagrađeni film, "Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine", bila je to prigoda da ga se prikaže banjolučkoj publici. Nije to, naime, tek obična priča o jednom muzeju, nego naprotiv, lijepa i poučna priča koja je sve potaknula na razmišljanje o potrebi bolje zaštite kulturnih institucija u našoj zemlji.

Ovom filmakom večeri Katolički školski centar u Banjoj Luci pokazao je da nije samo obrazovna institucija, nego i – uz sve kulturne manifestacije koje tijekom godine priređuje – istinski hram kulture. A kao hram kulture KŠC je progovorio i o svome gradu, i to dokumentarcem "Banja Luka - Grad susreta svjetskih kultura".

Na kraju ove ugodne večeri, održane u do kraja ispunjenom velikom hodu Opće gimnazije KŠC-a, publika je toplo pozdravila sve učenike koji su vrijedno radili i mnogo truda uložili da ovi filmovi ugledaju svjetlo dana. Svoje dojmove s nama je podijelio i prvi čovjek našeg Centra, ravnatelj mons. Ivica Božinović, koji nije skrivao zadovoljstvo viđenim, ali i organizacijom ove filmske manifestacije. Uz predstavnike uprave škole, profesore, učenike – sadašnje i bivše, brojne roditelje učenika, prijatelje Centra, svećenike i časne sestre, Večeri kratkog filma nazočio je i osnivač ove škole, biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica i njegov pomoćni biskup mons. dr. Marko Semren, koji su iskazali sve pohvale za filmske uratke i organizaciju večeri. Također, među mnoštvom prijatelja manifestaciji je nazočio i prodekan za nastavu Akademije umjetnosti Univerziteta u Banjoj Luci doc. Predrag Solomun, koji je istaknuo da je itekako ugodno iznenađen onim što je imao prigodu vidjeti. "Napraviti ovako jedan veliki diverzitet vrhunskih radova, stvarno je jedno veliko umijeće i za veće filmske škole, a kamoli za gimnaziju", komentirao je prof. Solomun.

Anda Tostić, dir. Opće gimnazije

*Katoličkog školskog centra
u Banjoj Luci*

Održan šesti susret raseljenih Kotorvarošana u Zagrebu

Sešvetska Sopnica/Zagreb -

Šesti susret raseljenih vjernika kotorvaroške doline u najkraćem bi se mogao sažeti ovako „Susreti sjećanja, ljubavi i odanosti svom zavičaju“. Susret je održan u nedjelju 6. srpnja 2014. godine u župnoj crkvi Gospe od anđela u Sešvetskoj Sopnici kod Zagreba. Misno slavlje je predslavio fra Vinko Marković, kotorvarošanin, sada župnik u Uskoplju/Gomji Vakuf, uz suslavlje kotorvaroškog župnika fra Anto Šimunovića, domaćina župnika fra Zdravka Dadića, župnog vikara fra Stipe Karajice, fra Jure Marčinkovića iz Kanade, fra Pere Karajice iz Dobrinje kod Sarajeva i fra Ive Kramara, dušobrižnika iz Njemačke.

Raseljeni Kotorvarošani iz župa Kotor Varoš, Sokolina i Vrbanjaca su se okupili pod motom „Susresti drage ljude i čuti o rodnom zavičaju“. Misu zahvalnicu slavili su za sve stradale, ubijene, nestale i pokojne iz kotorvaroške doline. Okupljene je riječima dobrodošlice pozdravio župnik fra Zdravko Dadić te izrazio zadovoljstvo što vjernici kotorvaroških župa i dalje održavaju svoje susrete u župi Sešvetske Sopnice, povjerenjaj bosanskim franjevcima koji, uz pastoralno-karitativno djelovanje, uvelike podržavaju i potiču zavičajna okupljanja i susreta. Misno slavlje je skladnim pjevanjem uzveličao župni zbor pod ravnanjem Monike Blažević, kao i značajan broj članova župnog pastoralnog vijeća, PSR-a i Frane, koji su dali svoj veliki doprinos i pomoć u izvedbi i obogaćenju drugog dijela programa kotorvaroškog susreta ispred župne crkve i kuće u Sešvetskoj Sopnici. Također su svojim dolaskom u narodnoj nošnji rodnog kraja uvelike počastili na svetoj misi, a i kasnije prigodnim igrana i pjesmom članovi HKUD Žepča, predvođeni predsjednikom Perom Marinićem.

Na kraju misnog slavlja predsjednik organizacijskog odbora fra Stipo Karajica je pozdravio i zahvalio okupljenim kotorvarošanima i nazočnim vjernicima, posebice iz župe Sešvetske Sopnice i okoline i pozvao ih da i dalje održavaju veze s rodnim krajem. Nakon mise, u župnom dvorištu je upelješena okrijepa koju su i za ovu prigodu pripremili i pomogli Kotorvarošani i njihovi prijatelji, posebno članovi

organizacijskog odbora. Druženje je upotpunjeno glazbenim ugodajem u izvedbi kotorvaroške braće Pere i Miroslava Pavlovića uokvirenih u sastav „Otkazani let“.

Misi i šestom susretu Kotorvarošana nazočili i su saborska zastupnica RH Marija Rapo, predsjednik udruge Prsten Mijo Marić, izaslanik gradonačelnika grada Zagreba Darko Kutuša, dopredsjednik gradske četvrti Sešvete Dražen Markota, predsjednik mjesnog odbora Sešvetske Sopnice Radoslav Dumančić, vijećnik u SO Kotor Varoš Ivica Marčinković, predsjednik Udruge kotorvaroških Hrvata Marko Bilobrk, predsjednici i predstavnici zavičajnih udruga Rama i Hrvata Posevimo Šimun Babić i Ivan Martić i zapovjednik kotorvaroške bojne i vijećnik u zagrebačkoj akupštini Zoran Piličić.

Šesti susret Hrvata iz Kotor Varoša je završen uručivanjem zahvalnica zaslužnim podupizateljima i organizatorima susreta, te pobjednicima malonogometnog turnira i zajedničkom željom da ovakvih zavičajnih susreta bude više i da oni budu radost i potreba onima kojima rodni kraj jest drag.

Tekst Stipo Tomić & fotografija Peter Krekšić Furjan

Obnovljeno lice Šibljanskog i Novoselskog groblja

Posebno mjesto u vjeri i životu kršćana ima odnos prema pokojnima. To se posebno može vidjeti po tome kako se odnose prema grobovima i grobljima.

Kao što ni smrt za kršćanina ne bi smjela biti zatražujuća stvarnost tako i groblja nisu mjesta jeze i straha nego mjesta koja odišu svojim mirom i dostojanstvom.

S ponosom mogu istaći da sva groblja našega kotorvaroškoga kraja pokazuju vjeru onih kojima pripadaju. O svakome groblju bi se moglo reći ponešto, iznijeti neki novinu. Ovu prigodu koristim da vašoj pozornosti dragi čitatelji preporučim groblje Šibova i Novog Sela koje je dobilo novo lice.

Uz kapelu sv. Ante sa dva tornja, izvratno očuvani i restaurirani staru drvenu kapelu, ovo groblje je dobilo i novii moderni izgled.

Popločan je prostor od ulaza u groblje i na jedan smišljen način povezo novu i staru kapelu sa križem i glavnim ulazom.

Sve ove nove radove svome groblju i mjestu darovao je Luka Marić Lukičin, na čemu mu iskreno čestitamo i zahvaljujemo.

PROMOCIJA KNJIGE

Zavičajne pjesme

Dana 12.07.2014.god. na šestom po redu susretu Novoselaca u Novom Selo kulturno-humanitarna udruga „Kotorvarško Novo Selo“ priredila je promociju knjige „Zavičajne Pjesme“. Zbirka Pjesama je djelo dvadeset i osam autora Novoselci i Novoselaca. Zbirku pjesama prikupio je Zoran Kovačić - Krešo, urednici knjige: Grgić Ivo - Doc, Zoran Kovačić, Džomba Ivo, Puškarić Marko, Vidović Božidar, Kovačić Drago i Grgić Marko - Brile. Recenzor knjige je vll. Jakov Grgić, izdavači udruga „Kotorvarško Novo Selo“, i Župni ured KotorVaroš. Naslovnu stranu ilustrirao je poznati Hrvatski umjetnik - ilustrator Stiv Cinik. Ovu zbirku pjesama s ljubavlju posvećujemo našim Novoselcima, Kotorvarošanima te svim čitateljima. Već dugi niz godina i kroz naša zajednička druženja u rodnom kraju, gledali smo, razgovarali s mnogobrojnim Novoselcima, zanimalo nas šta danas mnogi misle o zavičaju, rodnom kraju, Kotorvarškoj dolini.... Kroz razgovore uvidjeli smo, što nas itekako raduje, da su mnogobrojnim Novoselcima duša i srce još uvijek u Novom Selo, i da ljubav prema rodnom kraju i želja za povratkom kod mnogih nikada nije i nikada neće prestati. Mnogi naši mještani pisali su, bilježili, zapisivali pjesme koje su sami osmislili o rodnom kraju, počeli smo s idejom prikupljanja tih pjesama. Pjesme su nastale na osnovu naših sjećanja, misli ili nekih slučajnih slika. One su pisane na našem

izvornom jeziku, onako kako se govorilo u našem malom selu. Zbog toga se u mnogim pjesmama koriste originalne riječi, koje nismo nigdje više čuli, pronašli, niti se više koriste. To su riječi našeg rodno kraja. Svi imamo neke nove rijeke, livade, pašnjake, polja, šume i izvore; da li se oni zovu isto kao u našem rodnom kraju. Ali nikad na jednom mjestu nećemo naći Vrbnju, Studenac, Novoselsku kotlinu, Zvirča, Rokovo.... to su sjećanja koja nas nadahnjuju i ne daju da ih zaboravimo. Jer tko zaboravi prošlost zaboravio je sebe. Zato „Kad vas sjeta i tuga savlada, rodno kraja svoga sjetite se

tada „. Nakon našeg dugogodišnjeg prikupljanja, prikupljeno je 62 pjesme i nekoliko anegdota naših autora; navedene uratke su napisali ukupno 28 autora i to svi redom Novoselci i Novoselci, a djela su nastala u periodu od 1979. god. Pa sve do današnjih dana. U razgovoru s mnogim našim mještanima došli smo na ideju da izdamo zbirku pjesama o našem zavičaju „Novoselake Zavičajne Pjesme“.

Zbirka je sastavljena:

1. Pjesme o Novom Selo- Jenjičarima
2. Pjesme o Kotorvarškoj dolini
3. Pjesme uspomene, nada, sjećanja
4. Kratke pjesme - priče, anegdote

ČIJA JE TO MAJKA

Sretah jednu ženu iz svog rodno kraja rubac joj na glavi; vidim moja raja.
Sa sela je došla, jedna žena stara da u gradu živi, radba je nagnala.
Drhtave joj ruke, oči pune bora nije moja majka, al' ko da je moja.
Još navikla nje, na grad grad joj preokupi u teloge glada šta sinu da kapi.
Kraj starice zantah, da me želja mine
Ja joj rekoh: bako ona meni sine....!

Raspriča se stara, slušat je milina kaže da joj ličim, na njezinu sina.
Ostavljena živi, bez koga svoga buket cvjeća nosi, kaže mi za koga.
U drhtavoj ruci, buket krizantema
na grob nosi sinu, kojeg više nema.

Sa cvijećem u ruci, sa novom razgovoru sjetila se Novog Sela, svojih Jeničara.
Sjetila se polja, šuma i livada sjetila se dana kad je bila mlada.

Gledao sam za njom, dok je odlazila, takva je i moja stara majka bila.

U srcu mi osta, tuga bez prestanka čija je to žena, čija je to majka.

U srcu mi osta, tuga bez prestanka
to je naša žena, to je naša majka.

Kroz mnoge pjesme sami se možete uvjeriti da se mnogi od nas nikada neće odreći rodno kraja, koji su naši preci znali da vole, čuvaju, poštuju i zbog naših predaka „koji sa Zvirča kao da poručuju „ne smijemo dozvoliti da se izbrisu, nestanu «Naši korijeni», ne zaboravimo, pokažimo svima, ponajviše svojoj djeci tko smo; da je naš rodni kraj za nas «Svetinja» i da ćemo nastaviti čuvati i voljeti našu «Svetu zemlju».

Nastavak ►

SRCE ŽELI TAMO POĆI

Hej sudbino zašto skrivaš bijele puteve,
zvijezdo, ne može mi duša bez tebe.
Tamo gdje su moje oči ugledale tvoj,
tamo moj je zavičaj.

Duhmeni su mojoj duši učinili bol,
nisan dalek da uživam u ljepoti tvoj.
Čista vodo sa Vrbanje i Stadenca mog,
vrazi vjeru mom narodu, nek ih čuva Bog.

Srce želi tamo poći, u mom oku sije
sreće,
znam da staro društvo čeka,

pa zar ima nešto ljepše.

Bagramovi sad mirišu i glas djece
još se širi, sačuvalimo običaje,
Novoselci još su živi.

I naš život kratko traje, šta su zlato i
džekoti,

Ko ne voli narod svoj u duži će
vječno patiti.

Ja ne tražim ta bogatstva, u duži mi
želja ista,
da se vratim gnijezdu svom kao mala
lastavica.

Mišljenja smo da je ova naša „Zbirka Zavičajnih Pjesama“, jedno značajno djelo. Svima Vama kada pročitate ove pjesme pruža se mogućnost da sami procijenite da li je vrijedio ovaj naš trud i da li je ovo zaista značajno djelo.

Svim dobrim ljudima Kotor-varoško doline - Novo Selo, Kotor Varoš 2014. godine.

Oni koji žele ovu knjigu mogu nabaviti u našem Župnom uredu u Kotor Varošu.

Urednici Zbirke

Susret u Novom Selu 2014

I ove godine, šesti puta zaredom, 12. srpnja 2014. god. mještani Novog Sela udruženi u udruženje građana «Kotor-varoško Novo Selo» organiziraju susret Novoselaca i njihovih prijatelja. Posebnost ovog susreta je to što su mještani Novoselci priredili promociju knjige «Novoselske zavičajne pjesme». Samo druženje je započelo okupljanjem oko šezdesetak Novoselaca i prijatelja pred zavjetnom Kapelicom Blažene Djevice Marije u Novom Selu. Sv. Misu je predvodio naš župnik fra Anto Šimunović s misnom slavlju, druženju i promociji knjige su nazočili ugledni gosti iz Generalnog konzulata Republike Hrvatske na čelu s prvim konzulom gospodinom Stipom Medom. Također, nazočni su bili i dr. Ana Šimunović, poslanik u Domu naroda gosp. Dragan Juričević, gosp. Ilija Marić a kasnije i fra Marko Bandalo. Župnik je pohvalio Novoselce za njihove napore koje poduzimaju za očuvanje svoga kraja i Hrvatske tra-

dioje. Nakon misnog slavlja upriličen je svečani ručak za sve nazočne. Poslije ručka svi nazočni su razgledali priređenu izložbu slika i crteža Novoselskih autora kao i izložene rukotvorine mještana Novog Sela. Vrhunac druženja je nastupio promocijom knjige Zavičajnih pjesama.

Zbirka pjesama je djelo dvadeset i osam Novoselki i Novoselaca koji su napisali šezdeset i dvije pjesme i četiri anegdote. Tijekom promocije pročitano je nekoliko autorskih djela koja su nazočne dirnuli do suza.

U popodnevним satima nastavljeno je druženje na sportskim terenima uz nogometnu utakmicu «MLADI» : «STARIE», a po prvi puta je ekipa žena nastupila protiv ekipe «DJECA». Na oba sučeta su penali odhucili pobjednici s ovom prilikom pobjednici su bili svi koji su igrali. Svima koji su igrali dodijeljeno su nagrade, pehari i medalje za sjećanje na ovaj dan. Ove godine posebna pažnja posvećena je djeci i ženama, sve nazočne žene su dobile po ružu.

Druženje je potrajalo do kasno u noć uz glazbu, jelo i piće.

O blata rosa bladna
ti kvasiš grane uvalog jorgovana,
što cvati pred verandom kuće naše stare.
O lizino tužna, ti zoro bjela
što rviš k'o kad tamo našeg brata nema,
Ko bezbroj puta
i zula prošlost mi zarobi dušu,
i letim opet našim sokolom starim,
na rova stvarnost snove mi briše,
ostaju samo tajne.

Tragove Vele vidimo u snijegu,
u magli,
u pjesmama,
u očima našim;
Ja ćelim zaspati
al ma više nemam.
Sjećanja naviru u prošlost
u Vez već dugo nema.
Na livadi Velež tihog doma
već cvjeta ruža bjela
Vi čete vječno biti sa nama
u liku anđela.

Do sljedećeg susreta, zbogom!
Nema raja bez rodnoga kraja!

Sv. Ilija - zaštitnik Bosne Srebrene

Već po tradiciji svetkovinu sv.Ilije u našem kraju slavimo na poseban način u Jakotini, Durtovcima i Plitskoj. Kako je uobičajeno poslije rata Jakoćani sv.Iliju slave subotom koja je najbliža svetkovini. Tako je bilo i ove godine u subotu 19.7.2014. Po vrlo vrućem danu u Jakotini se okupilo oko 150 Jakoćana i njihovih prijatelja. Svetu misu u 11.00 sati u koncelebraciji sa vlč. Antom Ivićem slavio je fra Marko Bandalo. Usprkos tome što su općinske vlasti obećale a nisu ispunile (tipično politički) popraviti put, tako da su mnogi imali problema doći u Jakotinu. Ipak, oni koji su došli nisu se dali ometati u svom slavlju i druženju te su tom prilikom zahvaljujući Lođi Mariću-Matoševom uživali uz jelo i piće u ovom slavlju. Poslije mise Jakoćani su odlučili i o nekim radovima na crkvi i groblju, a zatim po tradiciji odigrali i turnir u malom nogometu.

Isti dan u 13.00 sv. Iliju su slavili i Durtovčani u svom selu. Pred okupljenih 20-ak Durtovčana sv. misu je slavio fra Anto Šimunović. I Durtovčani su

sve počastili zajedničkim ručkom poslije mise. Novouređeni put i parking su izdržali sve nalete ovih poplava i kiša i misu zadavali ljudima probleme kao u Jakotini i Plitskoj.

Na sam dan sv.Ilije bila je misa i put križa u Plitskoj. Proslava Iline u Plitskoj je započela u 10.30h sa molitvom Puta križa od križa kod Majdana do spomen križa na ulazu u groblje. Put križa i misu je predvodio vlč. Anto Ivić uz koncelebraciju domaćeg župnika fra Marka Bandala. Vlč. Anto, sin Plitske je svoje Plićane i sve njihove goste u svojoj propovjedi pozvao na druženje, pomirenje i oprostaj. Plićani su za sve prisutne i svoje goste (njih oko 150) pripremili poslije mise zajednički ručak. Pali su i dogovori oko uređenja kapele, a isto tako su čuli upozorenje župnika kako već 3 godine u Plitskoj nije bilo proljetnih blagoslova polja i mise jer Plićani ne dolaze.

Unatoč problemima, pogotovo s putovima, svi su se lijepo osjećali, i moglo se kod ljudi primijetiti kako žale što vrijeme tako brzo prolazi. Svima zahvaljujemo na njihovom trudu i zazivamo zagovor sv. Ilije i Božji blagoslov.

Aktivnost Caritasa biskupije Banjaluka

Biskupijski Caritas intenzivno se uključio u pomoć ugroženom stanovništvu od poplava. Iako nam još uvijek pristižu informacije s terena, svaki dan upućujemo pomoć u hrani i higijeni u sva naselja i mjesta gdje dobivamo informacije da je stanje najteže.

Aktivno pišemo zamolbe za pomoć svim našim parterima i caritasovim

prijateljima u inozemstvu i šaljemo im informacije sa terena.

Za sada nam je pomoć stigla iz Caritasa Mostar, od studenata iz Zagreba, a Caritas Linz iz Austrije poslao je jedan broj isušivača koji se raspoređuje najugroženijim obiteljima. Mladi volonteri Caritasa danima su bilina terenu, raznoseći hranu i

higijenske potrepštine, pomažući u čišćenju kuća. Prije svega pomaže se starim i usamljenim osobama koje nemaju nikoga, ali i svima ostalima kojima je u ovim danima pomoć najpotrebnija. Slike u kojima se volonteri susreću svaki dan su stravične, ljudi koji su ostali bez igdje izega u srazama, uplakani, bez nade...

Caritas se uključio i u prikupljanje pomoći od naših sugrađana, pa je tako u Caritasovom staračkom domu na Petričevu formiran punkt za prikupljanje hrane i higijenskih sredstava. Osim što se uručuje pomoć ugroženim naseljima u Banjaluci, pomoć smo poslali u Prijedor, Kotor Varoš, Prnjavor, a u pripremi su i paketi pomoći za druge gradove.

Crvenom križu Banjaluka isporučili smo pomoć u mlijeku, a Merhametu i udruženju „Nova generacija“ iz Banjaluke poslana je pomoć u hrani i higijenskim sredstvima.

Uprava Caritasa

Pomoć za potrebne

U organizaciji Hrvatskog doma u Welsu prikupljena je pomoć za stanovnike poplavama i klizištima ugroženih mjesta u BiH. U naš Kotor Varoš su, 24.5.2014. stigla tri kombija sa hranom, sanitarijama i garderobom za pomoć stanovništvu. Jedan kombi je odvezen u Crveni križ, drugi u Merhamet a treći u našu župu. Četvrti kombi koji je krenuo s njima otišao je put Šamca a dva alepera hrane i najpotrebnijih stvari iz Welsa su upućena Orašju, a odmah iza toga stigao je i iz Graza kombi sa hranom, vodom, sanitarijama i robom. Također, iz Zagreba je došao iz Udruge Kotorvaroških Hrvata kombi sa hranom, odjećom i novom obućom. Isto tako, iz Zagreba je stiglo hrane iz udruge Orahova.

Ljudi koji su dovezli pomoć iz Welsa: Zlaja, Željo i Ivo rekoše da je akcija za prikupljanje pomoći bila

širokih razmjera. Da je odziv bio veliki i da su ljudi donosili i pakirali ne žaleći ni novca, truda, vremena. Derivali su od srca.

Uz veliku zahvalu svima koji neumorno pomažu, molimo doh

ljude da ustraju u ovoj ohrabrujućoj solidarnosti, jer zaista djeluje: nada i pomoć stiže do ugroženih ljudi.

Još jednom hvala svima koji su darivali, pakirali, dovezli i neka ih dragi Bog nagradi za njihov sav trud.

Viki

Kotor Varoš kroz povijest

Da bismo izbjegli suvišno pitanje poslužit ćemo se sljedećim skraćenicama za pojedina sela (mjest): Baščina (Baš), Bilice (Bil), Čepak (Čep), Dabovci (Dab), Duratovci (Dur), Jakotina (Jak), Kotor (Ko), Kotoriče (Kot), Kotor Varoš (KV), Novo Selo (NS), Orahova (Or), Plitska (Pl), Podbrđe (Pod), Postolje (Post), Rujevica (Ruj), Slatina (Sl), Srednje Brdo (SB), Šibovi (Šib), Viševci (Viš), Vrbanjci (Vrb) Zabrdje (Zab) i Zagrađe (Zag).

PREZIME	SELA KROZ POVIJEST	SELA 1986.
Kukuljičić	Pod.	
Kalanžović		
Kumljučić	Pod.	
Kumulčić	Pod.	
Kuzek		Pod.
Kuzić	Dur.	
Landeka		
Landekić	Bil	
Lekić	Ruj, Vrb	Ruj,
Leko	Ruj,	
Lipovac		
Livak		Kot, Ruj.
Lokmić	Pl,	
Lovrenović	Sok	Jak, Kot, KV, Sok
Lučić	Jak, Pl, Sok, Vrb	Bil, Pl, Zab.
Lukić	Jak	Jak, Ko, Kot, KV, Or, Pod, Šib
Lukić-Kovačić		Pod
Lukičić	Or	
Ljubičić	Pod	
Majstorić	Viš	
Majstorović	Sok	KV
Malbašić		
Maljur	Baš	Baš, Sl
Mandić	Bil, Pod	Baš, Bil, Kot, Sl, Zab,
Mandušić		Sl
Manojević	Pl	
Manović	Jak, Pl, Pod	Čep, Dur, Jak, Ko, Kot, Post,
Manjđurić	Dur	
Marčinković	Bil, Pl	Bil, KV, Pl, Pod, Sl, Šib.
Marianović	Or	
Marić	Jak, Or, Pod, Post, Šib	Čep, Jak, KV, Or, Pod, Šib, Vrb
Marijić	Jak	
Marijanović	Or	
Marjanović		Vrb, Or
Marković	Dur, Pl, Sok, Viš	Čep, Kot, KV, Zab
Markušić	Čep, Jak	Čep, Jak
Martinović	Jak, Zab	Jak
Marunović	Kot.	Kot.
Matanović		Dur, Ko, Vrb.

Obitelj je glavni temelj

Za sam početak recite namim čitateljima nekoliko rečenica o sebi. Otkud Vi u Klagenfurtu?

Kao što ste već u naslovu napisali, zovem se Dragan Milišić, sin Stipe (Pipina) i Ivke i Petrušić. Rođen sam u već pomalo rano zimsko doba 1982. godine u Banjoj Luci. Sve do početka Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini živio sam sa svojim roditeljima i sestrom u prekrasnom dijelu Kotor Varoša, u Čepku. Kao i ostale tako i nas ova zadnja ratna zbivanja primorala su da ostavimo sve i napustimo Kotor Varoš. Odlazimo u jedno primorsko mjesto između Šibenika i Splita, u Rogoznicu. Nakon završetka osnovne škole u Rogoznici moj životni put nastavlja se ponovno u Bosni, u franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom, gdje sam 2002. godine i maturirao. Nakon završetka gimnazije, nastavljam studij franjevačke teologije u Sarajevu gdje sam 2009. godine diplomirao. Ponekad je život takav da si danas ovdje, a sutra već negdje drugdje. Tako je i kod mene bilo. Nakon studija odlazim u Austriju u Klagenfurt, u Hrvatsku katoličku misiju, u kojoj sam kao pastoralni suradnik 3 godine radio. Sada sam trenutno u župi Feldkirchen, 30-ak kilometara udaljenom mjestu od Klagenfurta gdje već 4 godine kao pastoralni asistent radim s austrijskim pučanstvom.

Kako sačuvati temeljne kršćanske vrijednosti u modernim vremenima?

Svako moderno vrijeme ima svoje prednosti i nedostatke. Ovo moderno vrijeme je toliko u tehnici napredovalo da je danas život bez nekih stvari akoro nemoguć. Crkva na sve moguće načine pokušava ići u korak s vremenom i prilagođavati se svemu, ali ponekad mi se čini da Crkva s ovim vremenom teško nalazi zajednički jezik. Govorim iz perspektive Zapada. Ljudima je sve više Crkva postala kao neki servis, zovem te i

doći ću ti samo kad te trebam (krštenje, krizma, vjenčanje, sprovod). A kad to sve prođe, kažem samo hvala Crkvi i doviđenja, do sljedećeg sakramenta. Sigurno da u pozadini ovoga svega postoje neke temeljne kršćanske vrijednosti, ali bojim se da one polako izbjeljuju. Ljudi više nemaju vremena ni za sebe kamo li za Boga i za Crkvu, jer društvo je takvo da čovjeka tjera svake godine da dadne više i bolje. Nema više dovoljno, nego ako dadneš 100% ove godine, sljedeće moraš 110%. I onda tu više nema kraja. Kako sačuvati kršćanske vrijednosti, teško je reći. Ako kažem zajedničkom obiteljakom molitvom, ili zajedničkim obiteljakim slavljenjem nedjeljne mise itd., bojim se da previše govorim. Obitelj je glavni temelj tih kršćanskih vrijednosti. Ali, bojim se da obitelji pod utjecajem Zapada gube ne samo kršćanske vrijednosti nego i glavnu obiteljasku vrijednost u društvu. Kao što se Crkva bori ili se treba boriti da sačuva te kršćanske vrijednosti u obitelji ili preko obitelji, tako se i

društvo treba boriti da sačuva obitelj kao dio društva. Jer i društvo i Crkva gubitkom obitelji gube temelje. Hoće li Crkva uspjeti u nastojanju koraćanja sa suvremenosti nudeći čovjeku/ vjerniku pristupačniju i primamljivu Crkvu ostaje nam svima da vidimo.

Kakva su Vaša donadašnja iskustva s vjerničima župe kojoj pripadate?

Moram biti iskren i reći da me ovdje gdje radim vežu pozitivna iskustva. Drugačiji je to mentalitet nego naš. Uvijek mi je važno bilo naći s njima zajednički jezik, kako bih mogao graditi i radni i prijateljski ambijent. Mnogi znaju ili su čuli kroz priče kakav je zapadni sustav rada. Odradiš svoje vrijeme i slobodan si. Nitko ti nakon tvoga vremena ne smeta, ne zapitkuje niti zove u svezi posla. Oni znaju razgraničiti poslovno od privatnog. Tako je i u Crkvi ili u župi. Sve funkcionira kao jedna firma, gdje se zna od kad do kad je radno vrijeme i u tom si vremenu dostupan.

U Feldkrichenu su me prihvatili kao jednog od njih, i zbog toga postoji zadovoljstvo na obadje strane. Kao što sam već rekao ljudi su na sve moguće strane razbescani i zauzeti tako da teško nalaze vrijeme za nedjeljnu misu. Mlade je tako teško naći u Crkvi, čim prođe prva pričest i krizma, ne samo da nema mladih nego nema ni roditelja niti te srednje generacije. Crkva je ovdje spala na populaciju preko 70 godina, gdje se već napamet zna gdje tko sjedi i kad nekko umre ili odseli u starački dom, to mjesto ostaje prazno.

Koje su bile vaše dosadašnje aktivnosti glede naše župe?

Kao što rekoh, većnekoliko godina radim na jednoj austrijskoj župi, tako da mi i obveze ne dopuštaju puno angažiranja na nekim drugim mjestima. Ponekad poželim Božić i Uskra proslaviti u našem kraju, biti s našim ljudima i zajedno slaviti ove dane, ali budući da su i ovdje ti veliki blagdani, a i mi pokušavamo ići s tim modernim vremenom i ljudima nešto pružiti, zbog obveza moram ostati ovdje. Zato ako ne mogu ove blagdane provesti u Čepku, onda makar provedem vrijeme Rokova u dragom kraju. I ti dani kratko traju tako da neke velike ili male aktivnosti ponekad je teško učiniti, jer čovjek nezavršene poslove oko svoje kuće mora još dovršiti i uraditi. Ali zato ponekad kad me „inspiracija“ dodirne pokušam nešto za nas list mladih napisati.

Kako i na koji način želite i hoćete pomoći našoj (i vašoj) župi?

Na sve moguć načine želim pomoći našem kraju ili našoj župi. Nebih se ograničio samo na našu župu Kotor Varoš nego na čitav kraj. Ovdje mislim i na župu Sokoline, na župu Vrbanjce i na župu Kotor Varoš. Nebih želio to razdvajati. Žao mi je bilo vidjeti na zadnjim izborima, o čemu sam već i pisao, da se dijelimo na nekoliko političkih stranka. Tek nekolicina je ostala u tom kraju, nitko se ne vraća, što razumijem jer sam i ja dio tih, svi gledaju bolje sutra ne samo za sebe već i za svoju djecu. Zar nemamo iste

interese i želje, zar je HDZ bolji od NHI ili od HNZ 1908? Vrijeme je da kucnemo sami sebi u glavu i da napokon budemo jedno. Priroda nas opominje sa svim ovim poplavama, ali bojim se da ni sljedeći izbori ništa novoga neće donijeti nego još više dijeljenja. Ovo ne samo neka ne bude kritika nego i savjet onima koji se budu prijavljivali kao predstavnici ili predsjednici nekih stranaka na sljedećim izborima. Ne trebaju nama stranke, treba nam čovjek ili ljudi koji će stati ispred svakog našeg Kotorvarošanina i pomoći mu koliko god je moguće.

Mi većnekoliko godina ovdje u Villa-chu organiziramo susret kotorvarošana i prijatelja. Cilj ovakvih susreta je od početka bio da se naši kotorvarošani susretnu, vide, isprčaju. Ali ne samo to nego je postojao i još jedan cilj, pomoć našem kraju. Ovdje u pokrajini Koruškoj postoji jedna mala skupina Kotorvarošana, koji su hrabri i uvijek spremni sve učiniti za svoj kraj. I ovim putem im se svima želim zahvaliti na darovima i na trudu kroz sve ove susrete i vjerujem da ćemo se opet i ove godine susresti i nešto lijepo i dobro učiniti za naš kraj i za ljude koji čuvaju naše ognjište.

Pripadate mlađoj generaciji. Smatrate li da su mladi danas premalo aktivni na područjima političke i društva?

Da, smatram. Ne mislim da mladi ne bi željeli biti aktivniji na tim područjima, nego nemaju priliku za to. Ili oni koji imaju za to priliku (tatini sinovi), ne mogu niti žele nešto promijeniti, jer ipak „stariji tata“ kaže što i kako. I onda s vremenom dođemo do toga, da i ti mladi postanu isti kao stariji. Nije bez veze stara poslovice, sklon si takav si. Toliko pametnih mladih, sa završenim fakultetom, stoje na zavodu za zapošljavanje dok neki (većina) sa završenom ili ne završenom osnovnom školom sjede u fotelji, i gledaju svoj interes a ne interes društva. Zato nas ne treba ni čuditi da imamo ovakvu političku ili društvenu scenu.

Mnogi će pitati a što promijeniti. Nema se tu što promijeniti, jer je to nemoguća misija. Ajde probaj nekome oduzeti fotelju koju nije zaslužio. Nemoguće! Još će se taj isti okrenuti protiv tebe, ne da te pobije argumentima ili svojom sposobnošću vladanja tim mjestom koje mu je dodijeljeno, nego svojom nekulturom i svojom bahatošću ili čak svakojakim prijetnjama. Zar ćemo onda reći da smo dio modernog društva? Hm... Zato i razumijem mlade koje okreću leđa politici i ne žele uopće znati ni kakva je mi koja je politička vlast u zemlji.

Glasnik? Čitate li ga redovito?, ima li sugestija, primjedbi?

Naravno! Ne samo glasnik nego redovito pratim i našu stranicu, i sve ostale stranice koje se tiču našeg kraja. Svakom novom broju našeg glasnika se radujem. Svi mi Kotorvarošani moramo biti zahvalni svima vama koji darujete svoje vrijeme i svoj trud da svaki broj ispunite novim idejama i novim informacijama iz našeg kraja. Želim vam od srca puno daljnjeg uspjeha u obogaćanju našeg Glasnika. Samo tako nastavite! Hvala vam za ove prošle godine i brojeve!

Naše za kraj?

Podsjetio bih naše Kotorvarošane na dvije stvari. Svjedoci smo ovih prirodnih katastrofa naše Bosne, jer sam i sam u to vrijeme bio u našem Kotor Varošu i na svoje oči vidio što je Vrbanja uradila. Ali ne samo Vrbanja i Vrbas nego i Sava i Bosna. Kotorvarošani su uvijek bili ljudi od velike pomoći i velike ruke. Pa evo i sad pomozimo ljudima u Bosni. Nemojmo gledati ni gdje je tko niti odakle je, pružimo ruku jer i kroz druge ruke teče ista ta bosanska krv kao i kroz naše.

Pred nama su dani ljeta i godišnjih odmora, pa vjerujem da ćemo uz kupanje na moru i uz putovanje u strane zemlje odvojiti i dva dana svetkovanja Velike Gospe i Rokova, za susret u našem kraju. Do tada ostajte uz franjevački pozdrav: Miri dobro.

Razgovarala Viki

Banjalučki trapisti (17)

Prošle godine navršilo se 140 godina od dolaska prvih trapista u Delibašino selo kod Banje Luke i 100 godina od smrti osnivača samostana Marija Zvijezda oca Franza Pfannera. Ove obilježnice povod su da se opet progovori o njima i njihovim velikim zaslugama za sveukupni razvoj Banje Luke i njezina kraja. Nažalost, riječ je o zaslugama koje su proteklih desetljeća premalo vrednovane i zaboravljene.

Škola dobiva pravo javnosti

Opat Bonaventura Drugi se od početka svoje opatske službe osobito brinuo za školu, koja je u sirotištu redovito radila. Istina, zbog očekivanog ulaska u nove prostorije 1920. godine, školska godina započela je sa zakasniljenjem, tj. 11. listopada (oktobra). U to vrijeme škola nosi naziv: "Sirotište 'Marija Zvijezda' i rimokatolička osnovna škola". U njoj su u četvrtom razredu izučavani ovi predmeti: nauka o vjeri, hrvatski ili srpski jezik, račun, zemljopis i povijest, prirodne nauke, krasopis, geometrija i crtanje, gospodarstvo, pjevanje i gimnastika. Ocjenjivalo se na sljedeći način: vladanje - vrlo dobro, dobro, prilično i loše; polazak - vrlo marljiv, marljiv, prekidan i nemaran; uspjeh - vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan.

Od šk. g. 1922/1923. na školakim svjedodžbama stoji naziv: "Sirotište 'Marija Zvijezda' i rimokatolička osnovna škola u Delibašinom Selu s pravom javnosti prema naredbi Pokrajinske uprave za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu od 19. juna 1922. br. 59.371/1922/IV-3". Od tada školu pohađaju i "eksterni đaci", koji su bili uglavnom iz Banjaluke i banjalučke okolice. Promijenio je i način ocjenjivanja: vladanje - primjerno, vrlo dobro, dobro, prilično i loše; polazak - vrlo marljiv, marljiv, prekidan, neuredan i nikako; uspjeh - odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan. U četvrtom razredu uče se predmeti: nauka o vjeri, srpski ili hrvatski jezik, račun s geom. oblikom, zemljopis, povijest, prirodne nauke, krasopis, crtanje, pjevanje, gimnastika i ručni rad. Odlaskom redovnika u novi samostan 1924. godine sirotište i škola namješteni su u prostorijama cijelog starog samostana.

Izgled tadašnjih učionica opisuje jedan učenik: "...imamo dvije školske sobe. U svakoj sobi su po dva godišta zajedno. Tu su porudane klupe u više redova. U svakoj klupi koje su moderno izrađene, sjede po dva učenika. Pred nama je tabla i učiteljev sto, a pošto je soba duga ima odostraga ono drugo godište opet svoju tablu pričvršćenu na zidu. Po zidovima vise zemljopisne karte i druge slike, koje su nam potrebne kod nauka. Svjetlosti ima dosta, koja nam dolazi s lijeve strane..."

"Učitelj - svjetovna lica

Isti učenik piše: "Naši učitelji nisu trapisti, nego svjetovna lica, koji k nama dolaze samo za vrijeme nastave."

Kroničar bilježi da je "poletni i savjesni učitelj" Franjo Žak došao u školu 15. rujna (septembra) 1921. godine.

Od 1. siječnja (januara) 1922. nastavu u trećem godištu preuzima "pitomcima već otprije poznati majstor u tamburanju - g. Ivan M. Tomas. On svim žarom laća se poduke u tamburanju, te tako oživljava davno već usnuli zbor 'Bosanski slavuj'. Tamburica je po cijeli dan cilikala po našem sirotištu, pa su se za kratko vrijeme pokazali i vanredni uspjesi, te su se posjetiozi zabava divili brzom prebiranju dječjih pretića po glazbalima."

Jedan od glasovitih učitelja u trapistima, čije ime se spominje i danas, bio je g. Marijan Soče. S njime su trapisti 15. prosinca (decembra) 1920. godine sklopili ugovor u kojem stoji i ovo: "Gosp. Marijan Soče stupa u službu kod Uprave samostana 'Marija Zvijezda' kod Banjaluke kao učitelj u sirotištu samostana, te se obvezuje u ovoj službi ostati 20 godina. Minimum

PUTOKAZ

nastavnih sati iznosiće 23, a maksimum 25, koji se broj ima u slučaju pomanjkanja nastavnih sati nadomjestiti takozvanim učenjem ili nastavom u večernjoj školi šegrta tamburanjem ili pjevanjem.

Gosp. Marijan Soče obvezan je učenju prisustvovati samo prvi sat, a drugi samo onda, ako bi stanovao u neposrednoj blizini zavoda (na forti). - U slučaju da bi gore navedenim učenjem, tamburanjem ili pjevanjem prekoračio maksimum propisanih nastavnih sati, obvezuje se Uprava honorirati svaki sat napose i to tako, kako se plaćaju prekobrojni satovi učiteljima u državnoj službi.

Uprava trapiskog samostana 'Marija Zvijezda' obvezuje se gospodinu Marijanu Soči plaćati godišnje za vrijeme aktivne službe istu onu svotu, koju će dobivati učitelji nar. osnovnih škola u državnoj službi sa istim kvalifikacijama i istim brojem godina službovanja, uračunavši dosadašnji broj godina službovanja u državnoj službi, i to u mjesečnim obrocima svakog prvog u mjesecu unaprijed,

nadalje se obvezuje davati mu druge materijalne dohotke, koje bi država isplaćivala učiteljima u državnoj službi, osim mirovine nakon odsluženja ugovorenog roka ili smrti, te besplatan stan s ogrijevom, ali bez rasvijete i jednu bašću u površini od jedan i po do tri dunuma. Konačno se obvezuje plaćati premiju na osiguranje života za slučaj doživljenja ili smrti na iznos od din 25.000 na vrijeme od 20 godina".

Svakoćevni život u školi

Osim učenja djeca iz sirotišta sa svojim učiteljima priredivala su prigodne programe. Kroničar opisuje proslavu sv. Cecilije 1926. godine: "Dne 22. studenoga (novembra) proslavili smo na vrlo svečan način zahtitnicu glazbe, sv. Ceciliju. Toga dana uveče bio je krasan koncert sa obilnim programom. Bilo je tu: zbornog, dvoglasnog i četvoroglasnog pjevanja, guslanja i tamburanja. Koncert je počastio svojim prisustvom i naš dragi, prečasnii otac opat sa nekim stranim gostima". A kako je koncert djelovao na pitomce koji su tek pristigli u sirotište i nisu se još oprostili s kućom i svojima? Kroničar piše: "Koncert je malikano toliko zanio, da su se nakon kratkog i pažljivog slušanja zanjeli u slatke sanje, te pospali po klupama, poredani jedan do drugoga kao sardine. I - kad je koncert svršio, onda se naglo probudili, buljeći začuđeno oko sebe, ne znajući zapravo gdje su."

Odlazak od kuće i dolazak u sirotište često je bio bolan, u suzama. Poneki bi prvom prigodom pobjegli. Kroničar piše 1927. godine: "Dana 29. i 30. kolovoza (avgusta) obaviješteno je primanje novaka. U svemu je primljeno 46 dječaka, od kojih su dvojica pobjegli".

Ravnatelj sirotišta piše ovako: "Katkad je trebalo upotrijebiti fizičku silu, da se takvog malog jogunicu prenese preko zavodskog

praga. Dok sam vodio te rasplakane junake sa porte u svoju pisarnu, da ondje obavim formalnosti upisivanja, čudno su mi nekako pogledavali svog novog 'oca'. No već u pisarni ukazao se mnogima, naročito djeci sa sela, novi, dosada neviđeni svijet. Jednomu je odmah zapelo oko na maloj budilici na pisaćem stolu; drugi se nije mogao nagledati, kako se slova pisačkog stroja poput malih čekića brzo spuštaju na papir i opet odskakuju ostavljajući ipak iza sebe vidljive tragove; treći se već posve ohrabrio pa se šee po sobi i ogleda one duge redove 'Akata' na polici..."

No, suza je bilo i na kraju školovanja. Kroničar zabilježi prigodom svršetka 1926/1927. školake godine: "Dok su se pitomci četvrtogodišnja tako razilazili i plačući zavod i svoje odgojitelje ostavljali..." Suze u dolasku, suze na odlasku!

O svršetku škole godine kroničar 1928. godine piše: "Dana 28. lipnja (juna) soba za zabavu bila je uređena cvijećem i zelenilom, jer će se taj dan dijeliti zaključne obavijesti, svjedoštvo i nagradne knjige. Ove godine škola je primila od Oblasnog odbora u Banjaluci 15 kom. knjiga za mladež, da se razdijele najmarljivijim i najboljim đacima. Kad se sve to svršilo, otpjevana je u crkvi zahvalnica i tako veliki školaki praznici nastali".

Kako su djeca provodila školake praznike:

O tome kroničar piše iste godine: "Ferijske su nastale koncem lipnja (juna) i mnogi su pitomci odlazili na kraće dopuste svojoj rodbini, a neki su koji nemaju nikoga od rođa - ostali u zavodu i proveli svoje prosto vrijeme u lakšim radovima po vrtu i voćnjaku, a osobito u kupanju, jer je ovogodišnja toplota tome taman pogodovala".

Školu su redovito nadzirali školaki nadzornici. O jednoj takvoj posjeti kroničar 1928. godine piše:

"Dana 14. svibnja (maja) opazim opet na pitomcima neko izvanredno raspoloženje. Uzrok je tome bio, što je školu posjetio oblasni škol. nadzornik g. Milan M. Kosanović, da se uvjeri o napretku djece u naučima. Djeca su veselo i samostalno odgovarala na postavljena pitanja, te je uspjeh g. nadzornik ocijenio ocjenom odličan". Nadzor nad vjeronaučnom nastavom imala je Banjalučka biskupija. Kroničar bilježi iste godine: "Dana 12. lipnja (juna) pohodio je školu prečasnii gosp. Božo M. Ivanič, biskupski gen. vikar, da se uvjeri o napretku pitomaca u nauce o vjeri".

Godine 1928. sirotište je proslavilo 50. godina svoje opstojnosti. Od osnutka do ove obljetnice kroz sirotište je prošlo i u njemu završilo školu 2.166 pitomaca. Osim njih tu se školovao i 41 eksterni đak. Pitomci, koji su umrli u zavodu, a nisu imali nikoga svoga, sahranjivani su u "Dječjem groblju" u Madihu.

Nastavit će se...

Svetište sv. Ive u Podmilačju

Petnaest godina uređivanja i izgradnje u ratu uništenog svetišta

IV.3. Dnevna kapela.

Čuveni pionir moderne suvremene arhitekture, Ludwig Mies van der Rohe je u sukobu s eklektičkim graditeljskim stilovima kraja 19. i početka 20. vijeka obloženim pretjeranim ukrasima, ornamentima i ostacima historicističkog dekora napisao čuveni poziv za jasnost i čistoću jedne nove arhitekture „Manje je više“ (Less is more). Kada bi veliki arhitekt, jedan od vođa čuvenog Bauhausa u Dessau, koji je ugrožen uoči Drugog svjetskog rata emigrirao u SAD, autor ikoničkog Barcelonskog paviljona i čuvenog nebodera Seagram Building u New Yorku vidio našu dnevnu kapelu u novoj crkvi sv. Ive u Podmilačju bio bi vjerojatno utješen i potaknut sazrelostom i čistoćom njezine arhitektonske koncepcije.

Čistom polukružnom tlocrtu kapele na istočnoj, prema završetku doline svetišta okrenutoj bočnoj strani crkve odgovara podjednaki oblik župnog dvora na njezinoj suprotnoj, zapadnoj strani. Čelni zid kapele je istovremeno fasadni zid crkve što omogućava vizualno i simbolično povezivanje te sakralno objedinjavanje i harmoniziranje. Lučni zid koji grli kapelu na njegovu početku proizlazi iz glavne fasade crkve te se spušta prema pozadini, prema brdu, tehnički obilazeći novu crkvu.

U mrak tog polukružnog, iskošenog volumena zarezuju svijetle linije znakove križeva te misteriozno oživljavaju ovaj sveti prostor. Prvi crtež križa isječen je iz lučne fasade što daje čitavom prostoru kapele jasno usmjerenje. Njegova vertikala (patibulum), naglašava visinu kapele dok ju njegova horizontala (antena), grli te usmjerava prema crkvi. Uspinjući se lučna fasada sa isječenim križem odjednom postaje dematerijalizirana te bez težine. Njezin gornji dio lebdi na trakama

svjetlosti, na horizontalnom otvoru koji fasadu dijeli na donji, zemaljski i gornji, nebeski dio. Sada gornji, nebeski dio fasade pređe u kosu plohu stropa u kojoj se bez prekida produžuje svjetlost fasadnog križa. Njegova fasadna vertikala na stropu sasvim logički i kontinuirano prelazi u novi križ koji se pruža preko čitave plohe stropa. Ploha plafona raspada u četiri kvadranta koji se kao bez vlastite težine dižu iznad kapele te lebde u njezinom prostoru. Svjetle trake križa bez prekida se ukrštavaju te savladavaju čitavu plohu plafona. Konstrukcija nosača koji samostalno, među sobom razdvojene elemente stropa ipak povezuju, izmahnuta je iz crteža križa te dovoljno podignuta od donje razine stropa da ostaje u prostoru kapele neprimjetljiva. Motiv križa na stropu kapele koji se od doline svetišta spušta prema brdu dodatno naglašava okvir nosača. Svjetlost križa s njim dobije tamni, dubokom sjenkom naglašeni kontrast, koji u redoslijedu tamnih ploha stropa i duboke crne sjenke u paspartu

maksimalno apostrofira i uzdiže djevičanski čistu bjelinu svjetlosti koja prodiere kroz iscertani križ u meditativni mrak dnevne kapele. Motivu križeva koji su isječeni iz fasade te iz stropa da bi u prostor kapele unijeli svjetlost dana i zrake sunca odgovara drugi motiv križeva koji su iz stropa te iz fasade istisnuti u unutarnji prostor kapele.

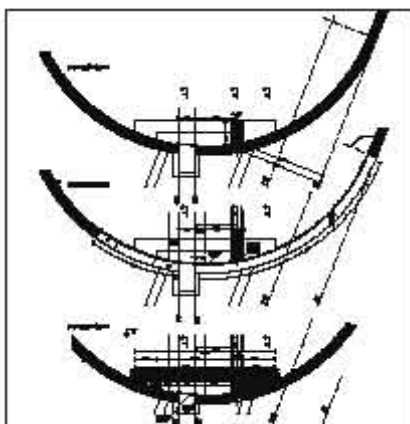
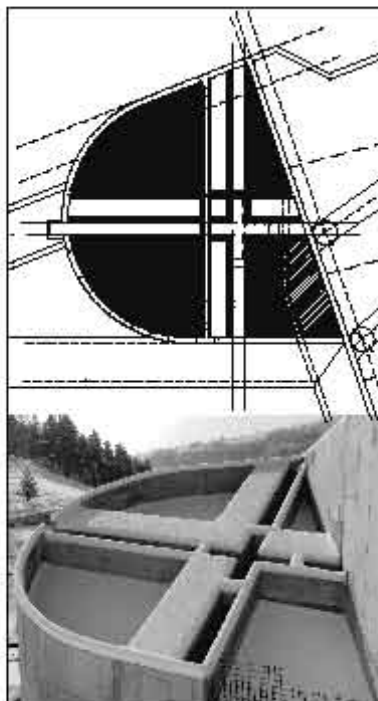
Elegantni betonski profili tog drugog motiva križeva od isječenih križeva su dostatno odmaknuti da omogućavaju jasnost vlastite kompozicije. A istovremeno točno toliko da odnos isječenih i dodanih križeva stvara prostorni napon te dinamiku zajedničkog likovnog funkcioniranja. Linije križeva na stropu (u kojima su ugrađene čelične zatege konstrukcije stropa) prelaze na zidove kapele te se po njima spuštaju prema tlu. Naglašen je samo vertikalni profil koji se spušta pored iz fasade isječenih traka križa. Iznad isječenih horizontalnih križa on je dopunjen i sa horizontalnim profilom. I taj dio horizontalnog i vertikalnog profila pored likovnog,

Memoari vašeg arhitekta, IV dio.

arhitekturnog efekta predstavlja također sastavni dio konstrukcije. Dakle podupiranje te ukrutenje segmenata fasade koje je isječen križ razdvajio i dekonstruirao, statički razdvajio.

Čelnu, prema crkvi okrenutu stranu kapele definira viseći fasadni zid crkve koji je na donjoj strani koso odsječen u liniji brda u koje je crkva ugrađena. Isječeni dio fasadnog zida prati prema brdu pomaknuti potporni zid tako da između njega i fasade nastaje kontinuiran svjetlarnik. U kapeli je produžetak tog zida oblikovan kao paravan koji pregrađuje crkvu i kapelu ali istovremeno ostvaruje njihovo povezivanje. U taj su zid usječeni otvori kroz koje je moguće iz crkve promatrati detalje križeva u kapeli. Dakle uživati u usmjerenim pogledima koji su bili od

davnine posebno obogaćuje sakralnih građevina. Tu ispred betonskog paravana koji se koso spušta do tla kapele je postavljen oltarni stol (menza), manjih, s prostorom kapele, usuglašeni dimenzija. Njezina likovna interpretacija je u masivnom kamenu izveden franjevački tau koji se poput zida pozadine uzdiže iz iskočenog kamenog monolita.

Ulazni prostor u pozadini kapele tlocrtno određuju vanjski zid koji prati tehnički obilazak crkve te kontinuirani svjetlarnik koji se spušta duž istočne fasade crkve sve do završetka u brdo ugrađene kapele. Lučni fasadni zid kapele perforiran je s visokim otvorima koji kapelu povezuju s ulaznim pretprostorom, a istovremeno od njega odvajaju da bi se tako sačuvao prostorni i duhovni integritet ambijenta kapele. Pretprostor kapele obogaćuje izvrtni vanjski ulaz koji omogućava samostalni pristup u kapelu također u vremenu kada je crkva zatvorena. Ulazna vrata staklenog vjetrobrana usmjerena su točno prema staroj crkvi sv. Ive što naglašuje doživljaj osovinskog povezivanje glavnih sakralnih motiva svetišta. Pored ulaza u kapelu je također vanjsko stubište, dostup na gornju terasu i obilazak

crkve koju prema svetištu definira stari kameni zid ispovjedaonica.

Iznad starog kamenog zida ispovjedaonica, u pogledima iz doline svetišta, uzdiže se lučna fasada kapele koja se iz pozadine, iz brda spiralno penje do glavne fasade crkve. Na njoj je glavni motiv u fasadu usječeni križ. Njegova vizualna prisutnost iznad ulaznog dijela pretvara ga u horizontalni ležeći križ koji je ponovljen u visoko podignutom križu na vrhu zvonika. Ti nas ležeći križevi upozoravaju da je svaki naš korak određen i označen sa patnjom naših predaka. Podajetimo se da je prema predaji sakralnosti Križnog Puta koju su sljedbenici sv. Franje od 14. vijeka nadalje iz Jeruzalema proširivali u čitavom svijetu Krist tri puta pao ispod križa. Ležeći nas križevi stoga upozoravaju na te padove te nam govore kako su svi oni ispred nas, kao i mi sami s križem padali te se podizali sve dok ne dođe održavajuća „sestra smrt“. Ležeći križ na fasadi dnevne kapele naglašen je tamnim staklom i dubokom sjenkama koje kontrastira sa bjelinom uvijena betonske fasade iznad koje se u pozadini hrabro penje ponosna vertikala zvonika i križa nove crkve.

Nastavit će se...

Imena i imendani

Ida je ime-kratica negdašnjih imena koja su započinjala slogom Id-. Za taj morphem neki kažu da dolazi od staronordijske riječi idh u značenju rad, revnost drugi ga povezuju sa starovisokonjemačkom riječju itia – žena. U hrvatskom se području pojavljuju i oblici Idica, Iduška.

Nekoliko je svetaca tog imena. U kalendaru je 13. travnja sveta Ida iz Boulognea (kod Pariza). Rođena je godine 1040. Udala se 1057 za grofa Ruataha II. de Boulogne. Njihovi su sinovi Gottfried de Boillon i Balduin, poznati vođe u prvom križarskom ratu, u koji su, uz druge europske feodalce pošli preko Balkana i Bizanta. Godine 1099., odnosno 1100 proglasili su Jeruzalem kraljevinom. Kada je Ida izgubila svoga muža, podijelila je svoja dobra Crkvi i samostanima. Umrula je 1113. I pokopana u benediktanskom samostanu St. Vaast u Arrasu (sjeverna Francuska) Još je jedna sveta Ida (potpuno: Iduberga). Bila je žena majordoma Pipina Starijeg. Nakon muževljeve smrti živjela je kao redovnica u samostanu Nivelles (južno do Brisela) koji je sama utemeljila. Tu je umrla 8. svibnja 652. To je i nadnevak njezina kalendarskog spomendana. A 29. listopada spomendan je svete Ide iz Leewna (Belgija) redovnice i mističarke iz 13. stoljeća.

Ignacije-više je tumačenja o izvoru ovog imena. Prema jednim, to je latinska riječ (ime) Ignatius, a stariji mu je oblik Egnatius. Drugi kažu da Egnatius znači čovjek iz Egnatia (današnjeg lučkog grada Egnazia na jugu Italije). Drugi to povezuju s još starijim etruščanskim izrazom Ecnata, Ecnatna, nepoznata značenja. Ime Ignacije prema pučkoj etimologiji dolazi od latinske riječi: ignis – vatra, oganj, pa otuda hrvatski oblik imena Vatroslav, Ognjeslav i Ognjen(a). U kraćem obliku čak i Slavko, Slavka, Goco, Goca. Drugi su tumači, čini se bliže istini da kažu da ime Ignatius vuče korijen od latinskog pasivnog pridjeva gnatus-rođen, za-

starjelog glagola gnascor, pa bi mu, prema tome, bilo značenje onaj koji je rođen. Izvedeni oblici i oblici odmila u nas su Ignjo, Ignja, Ceno, Ico, Ica, Igo, Ieko, Ica, Igica, Naco, Naca Naoko, Naoko i još mnogo slični.

Više je svetaca imenom Ignacije. U nas je najpoznatiji Ignacije Loyola, osnivač redovničke Družbe Isusove, isusovaca (jesuita). Život mu je bio zanimljiv, buran i pun preokreta. Rođen je u Španjolskoj 1491. u kaštelu Loyola. Rano mu je umrla majka pa ga je odgojila seoska dojilja. Tu je naučio baskijski jezik, pučke pjesme i plesove kojima je i poslije uveseljavao prijatelje. Živio je zatim kao paž na kraljevskom dvoru, a kao vitez sudjelovao na čestim turnirima. Pohlepno čita tadašnje popularne viteške romane, trubaduraku i erotiku poeziju. S vitezovima sudjeluje i u mnogim pravim bitkama. U obrani tvrđave Pamplone biva ranjen topovskim zrnom u nogu. Dugo se liječio. U to vrijeme priklisnuto mirovanje želio je čitati romane na koje je bio navikao, ali ih nije imao priliku dobiti. Pod ruku su mu došli tada također vrlo popularni životopisi svetaca i opisi Isusova života. To je sasvim izmijenilo njegov život. U 30-oj godini doživio je nutarnje

obraćanje. Žarko je želio posjetiti Jeruzalem i mjesta Isusova djelovanja. Kad je prizdravio (ostalo je cijeli život šepav), povukao se u osamu, u mjesto Manneza, nedaleko velikog marijanskog hodočasničkog mjesta Montserrat. Tu se predao meditaciji i sasvim izmijenio. Napiso je i glasovitu knjižicu o duhovnim vježbama. Od viteza postaje mistik. Krenuo je zatim, ponajviše pješice, prema Rimu pa do Venecije i duždovom dokotom brodom put Jeruzalema i pritom posjetio sva značajnija sveta mjesta u Palestini.

Vrativši se, u 33. godini života pošao je s mladim đacima u školu i na tečajeve filozofije i teologije. Uz mnoge poteškoće nastavlja studij u Parizu. Poslije sedam godina postiže doktorat iz filozofije. Istodobno je okupljao školovane i učene istomišljenike i osniva Družbu Isusovu (1534). Godine 1537. Ignacije postaje svećenikom i sa svojom se družbom daje potpuno na raspolaganje papi. Unatoč trajnoj bolesti, iz Rima uspješno i ustrajno upravlja velikim društvenim zadacima. Preporoditeljska djelovanja i uspjesi isusovaca u cijeloj Crkvi, sve do danas, neizmjerljivi su. Ignacije je umro 31. srpnja (to je i njegov spomendan u kalendaru) 1556. Pokopan je u Rimu. Godine 1622, proglašen je svetim. Likovno se prikazuje u crnoj redovničkoj odjeći (isusovačkom talaru) ili u mramornom odijelu sa znamenom pod nogama.

Iz 1. stoljeća u kalendaru je svet Ignacije biskup i mučenik. Za biskupa u Antiohiji postavio ga je apostol Ivani tu je službu obavljao četrdeset godina. Dragocjene su njegove poslanice „pisma“, mnogim kršćanskim zajednicama. U njima on prvi u povijesti upotrebljuje izraz „katolička crkva“. Car Trojan, progoneći kršćane, dao ga je ubiti 117. Odveden je u Rim i u Koloseumu je bačen pred lavove, koji su ga rastgali. Kalendarski mu je spomendan 17. listopada.

Nastavit će se...

Vi pitate, fra Juro odgovara

Nokti

Kremeni vapnenac (zemlja). U ljekarni nabavite prah kremenog vapnenca pa triput na dan stavite po malu žlicu u čašu vode i popijte ili dodajte jelima. Time se jačaju nokti i koža.

Svježa mrkva (Daucus carota). Svježu mrkvu samo dobro operite i odstranite crna mjesta, nemojte je guliti. Triput na dan pojedite po jednu svježu mrkvu. Najbolje ju je sitno narihati i onda pojesti. Jedete li mrkvu dulje vrijeme, nokti će se postupno oporaviti.

Maslac. Svaki dan pojedite s kruhom dvaput po dvije velike žlice maslaca. On je vrlo djelotvoran za nokte, usne i ruke.

Maslinovo ulje (Olivae oleum). Prije spavanja treba naliti maslinova ulja u čajnu šalicu i nokte držati 15 minuta u ulju. Kura traje dulje vrijeme, a nokti postanu lijepi i čvrsti.

Špinat (Spinacia oleracea). Dulje vrijeme jedite svaki dan špinat, a najbolji je svjež na salatu ili pripremljen kao prilog jelu. Špinat se ne smije kuhati u vodi, nego samo na pari! Time slabi i lomljivi nokti postaju čvrsti, zdravi i lijepi, a sprječava se ispadanje kose i raste nova.

Proso (Panicum miliaceum). Često jedite proso i redovito ga dodajte jelima. Potreban je cijelom tijelu – od kose do noktiju, i to osobito na nogama – jer je bogat vitaminima B3, B6, B9, kalcijem, željezom, kalijem, magnezijem i cinkom.

Soja (Glycine max). Tu biljku i njezine proizvode morali biste svakako uvrstiti u prehranu. Poznato je da ljudi u Aziji koji jedu puno soje i njezinih proizvoda nemaju problema s noktima i s ispadanjem kose. Znanstvenici su utvrdili da neki ljekoviti sastojci soje pojačavaju rast noktiju pa su oni lijepi i zdravi, a pojačavaju i rast kose te sprječavaju njezino ispadanje. Uključite soju u prehranu!

Svježi sok češnjaka (Allium sativum). Dobiva se ujeđenjem lukovica. Njime se nekoliko puta na dan namaže vlašito i prhut će nestati. Ako se prije spavanja dugo vremena sokom mažu nokti na prstima i nogama, postat će lijepi, čvrsti i otporni.

Lubenica i dinja. Za zdrave nokte koriste se često jesti lubenicu (Citrus lanatus) i dinju (pipun, Citrus melo). One sadržavaju 85-90 posto vode, ali i mnogo vitamina A, karotoida, vitamina B1, B2 i C. Lubenica uz to sadrži i vitamin B6. Isto tako imaju: kalcij, željezo, cink i jod. Ljekoviti sastojci dinje i lubenice djelotvorni su za nokte, kosti, kosu, kožu i oči. Dobro je znati da lubenica ima 37 kalorija na 100 grama, a dinja 54.

Pastrva. Za lijepe nokte koriste se često jesti pastrvu s prilogom od špinata, blitve i tvrdog sira.

Celulit

Pitanje

Mlada sam djevojka, a imam jako izražen celulit na mi je zbog toga vrlo neugodno i ne mogu se s tim pomiriti. Radim kao manekenka i nisam debela. Nikakva mi terapija nije pomogla. Koje mi, eventualno ljekovite biljke preporučite?

Odgovor

Celulit se pojavljuje kod punašnjih, ali i mršavih žena, a vrlo rijetko u muškaraca. To je zato što je ženino potkožno tkivo tako građeno da nije isprepleteno čvrstim vlaknima kao u muškaraca, pa dolazi do nepravilnih zadebljanja potkožnog masnog tkiva. Koža poprima izgled narančaste kože, a subjektivno se može kod težih oblika osjećati napetost i bol. Zato se masne stanice brže i lakše ispune, a masne naslage prolaze neometano pokraj labavih vlakana tkiva i tako se ispod kože. Najviše se gomilaju na bokovima, bedrima, stražnjici i trbuhu. Preporučujem da obavite jednu kuru od šest tjedana, a nakon stanke od tjedan dana po potrebi je ponovite još šest tjedana.

Suncokretovo ulje (Helianthi oleum). Svako jutro čim ustanete uzmite žlicu hladno prešanog suncokretova ulja, muškajte ga i žvačite 16-18 minuta, ispljunite i usta operite mlakom vodom. Nakon toga popijte čaj od korijena pirike, luka i zelene zobi koje ovdje navodim.

Čaj od korijena pirike (Rizomi repentis rhizoma). U pola litre hladne vode stavite dvije vrhom pune velike žlice korijena pirike, ostavite preko noći (12

sati), ujutro kuhajte tako dugo dok voda ne izviru (ukuhajte) na pola, dodajte još toliko vrele vode i procijedite. Popijte šalicu čaja natašte pola sata prije doručka, a ostatak stavite na hladno mjesto i popijte prije spavanja. Čaj se pije šest tjedana svaki dan. Time se postupno uklanja celulit, a istodobno pojačava funkcija gušterače.

Čaj od zelene zobi (Avena sativa). Kad zob prokvasite i zrna budu još mliječna, požurite se do zemlje i to osušite u hladu i na propuhu. Sasiječete se sitno i stavite u papirnate vreće. Velika žlica zobi stavi se u šalicu vrele vode, ostavi 15 minuta poklopljeno i procijedi. Popijte se toplo i na gušteru ujutro i navečer po jedna šalice.

Čaj od luka (Allium cepa). Veliku glavicu luka (kapule) sitno nasjeckajte, prelijte s pola litre hladne vode, stavite da provri, ostavite preko noći (12 sati) poklopljeno, podgrijte, procijedite i popijte ujutro prije doručka. Kura traje šest tjedana, tjedan se pauzira pa po potrebi ponovi još šest tjedana.

Oblozi od luka (Allium cepa). Prije spavanja nasjeckajte luk i stavite kao oblog na područje celulita. Zamotajte prozirnom najlonkom folijom da oblog ostane preko noći na celulitu. Ujutro skinite oblog, okupajte se i namažite nevenovom maslacu.

Sauna. Ako možete, dva puta tjedno idite u saunu. Ona poboljšava kožnu cirkulaciju. Uz to, svaki dan treba žurno hodati na čistom zraku barem pola sata. Poželjno je baviti se i laganim sportom, osobito voziti bicikl i plivati. Preporučujem da često hodate po brežuljcima, najkorisnije je da hodate tjedno nekoliko sati do pola dana!

Kreme Oruj-1 i Oruj-2. Učinkovito je da se namažete tim svojim kremama. One djeluju tako da se koža skuplja, obnavlja i ne visi nakon uklanjanja celulita i mršavljenja.

Prehrana. Šest tjedana jedite dosta kuhanoga krumpira, algi, artičoke, naranče, luka, peršina, maslačika, riže, grožđa, krušaka i jabuka. Jednako tako morate svaki dan pojesti po jedan grejp, sarno ga ogulite i pojedite zajedno s košticama. Izbjegavajte masna jela, a jedite dosta svježega voća i povrća, tjedno samo dvaput po 100-200 g pilećih prsa i dvaput tjedno po 200-300 g plave ribe.

Nastavite sa...

Recikliranje je korisno za budućnost

Termin ekologija prvi je put upotrijebio 1866. godine njemački biolog Ernst Heinrich Haeckel, a ima korijen u grčkoj riječi „oikos“ (kuća). Kako ekološki problemi postaju sve više javno popraćeni, ekologija je postala uopćena riječ i označava interdisciplinarnu znanost koja gradi svoje temelje u biologiji, geografiji, geologiji, fizici, kemiji i matematici. U zadnje vrijeme, informatika igra veliku ulogu u sintezi i zbrinjavanju ekoloških podataka.

Donosimo zanimljiv tekst autora I. H. sa stranice: <http://www.savjetnica.com/recikliranje-je-korisno-za-buducnost/>

Da bi se proizvela tona papira treba 240.000 litara vode, 4.700 kilovata energije i dva stabla. Za tonu recikliranog papira nužno je samo 180 litara vode, 2.750 kilovata struje i niti jedno stablo. Znamo li sve to, postavlja se pitanje zašto recikliranje nije raširenija pojava u našim životima. Želite li nešto učiniti za zaštitu prirode i okoliša, a ne znate odakle početi, jedna od osnovnih stvari je recikliranje vlastitog otpada.

Reciklažom zovemo izdvajanje korisnog materijala iz otpada, koji se prerađuje i vraća u obliku novih proizvoda. Brojni su materijali koji se nakon obrade vraćaju na tržište. Papir koji se nekada proizvodio od starih tkanina, danas se radi od celuloze koja se, dobiva iz drveta, za što treba

žrtvovati mnoga stabla. Papir je čista i lako dostupna sirovina koja čini oko 30% našeg otpada, to su među ostalim novine i različit kartonaci ambalaža. Reciklirani papir upotrebljava se u industriji papira, građevinarstvu – kao izolacijski materijal, i u industriji namještaja – kao zamjena za ivericu. Rok trajanja mu je više od 100 godina i četiri do pet puta manje opterećuje okoliš od standardno proizvedenog papira. Posljednjih nekoliko godina i u Hrvatskoj je moguće organizirano vratiti plastične boce u trgovine radi daljnje uporabe. Reciklažom starih boca dobivaju se sirovine za izradu novih ili nekog drugog plastičnog proizvoda. Staklo je materijal koji se može reciklirati bezbroj puta, a u našim ga kantama za otpad ima oko 10%. Stare automobilske gume se također mogu reciklirati. Od njih dobivamo podloge za sportske terene, oznake u cestovnom prometu, zvučne barijere u graditeljstvu i slično. I tekstil može biti recikliran – odjeća, cipele, šeširi, remenje, posteljina,

nužnici – sve su to stvari koje ćemo jednom opet nositi u promijenjenom obliku. Biootpadom iz naših kuća možemo napraviti vlastiti kompost za proizvodnju različitih biljaka. Voće, povrće, vrećice za čaj, ostaci kave i lišće iz dvorišta postaju tako vrijedno gnojivo i vraćaju se u prirodu. Četveročlana obitelj samo kompostiranjem može godišnje smanjiti emisiju stakleničkih plinova za više od osmine, a time i količinu otpada na odlagalištima. Svaku vrstu otpada namijenjena reciklaži treba skupljati odvojeno jer se tako smanjuje onečišćenje tla, vode i zraka. Stari namještaj, bijela tehnika i elektronska oprema "rasadnik" su potencijalno reciklažnih materijala, no razvrstavanje treba prepustiti zaposlenicima reciklažnih dvorišta. Sveprisutne baterije, bez kojih su neki proizvodi gotovo neupotrebljivi, čine zanemariv postotak ukupnog otpada ali su opasne pa ih treba odlagati na posebno određenim mjestima u trgovinama.

Pripremila: Luca Koroman

Vođenje eko kućanstva

Vrlo je lako stalno raspravljati o ekologiji, biti zabrinut u vezi vrsta koje izumiru, takera koji šire izdajničke priče po morskoj površini, otpadnih voda koje se iz velikih postrojenja izljevaju u okoliš ili pak o sječi šuma. Naravno sve su ovo pitanja na koja se odgovor mora naći, ali ništa se neće promijeniti ako svatko od nas ne promijeni nešto u vlastitom odnosu spram okoliša.

Možemo upirati prstom do mile volje, ali znate kako kažu stari: "Prvo počisti ispred vlastitih vrata!". Upravo o tome ćemo danas govoriti. Nudimo nekoliko savjeta koje nije teško inkorporirati u životni stil a koji kumulativno imaju velik učinak na naš ekosustav.

Vaš dom je vaša oaza, mjesto na kojem se opuštate od svih izazova dana, krov ispod kojeg navečer na jastuk polažete umornu glavu i sanjate. Učinite ovo mjesto još boljim primjenom nekih eko savjeta. Ljudska vrsta je započela svoj put u potpunoj harmoniji sa prirodom no modern način života je donio neke negativne trendove. Ali kako se navika stvorila tako se može i prekinuti.

Kako biste vaš dom učinili eko zonom dovoljno je samo malo odgovornosti. Svako kućanstvo proizvodi otpad i to se ne može izbjeći, ali možete njime racionalno raspolagati. Nabavite nekoliko kanti za smeće. Ako vam je lakše neka svaka bude druge boje ili možete pak na njih naljepiti naljepnice koja kanta služi za što. Odvajajte svoj otpad. Većinu puta nakon što ga smećari pokupe o njemu više ne razmišljamo, ali to što ga više ne anizirate svojim brigom ne znači da je nestao. Samo je relociran.

<http://www.ekologija.com.hr>

Pečuh - grad bez granica

Neveliki je to grad na obroncima planine Meusek (Meštek) u okrugu Baranja, s nešto manje od 160 tisuća stanovnika, i peti je po veličini u Mađarskoj. Naziv grada na mađarskom je Pécs i potječe od alavenske riječi peč. Hrvati iz Mađarske zovu ga još i Pečuj, Pečuv, Pečn, ali i Petocrikva (zhog pet crkvi), na njemačkom Fünfkirchen i latinskom je Quinque Ecclesiae. Spominje se kao Pechyutu jednom dokumentu 1235. godine, a u gradskoj povelji iz 1290. godine grad se službeno zove Pécs. Grad je, kako je danas popularno kazati: multikulturalan. U njemu djeluje više manjinskih zajednica. Zajednica Hrvata je dohro organizirana. Imaju: vrtić, osnovnu školu i gimnaziju; Hrvatsko kazalište, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj te kulturno društvo August Šenoa. Politički su organizirani, pa imaju svoga zastupnika u mađarskoj vlasti.

U gradu je najstarije sveučilište u ovom dijelu Europe i danas je najveće u Mađarskoj s više od 30 000 studenata. Ludovik I. Anžuvina, hrvatsko-ugar-ski kralj ovdje je utemeljio sveučilište daleke 1367. godine. Uz sveučilište je i botanički vrt.

Pečuh je i sjedište istoimene biskupije. Katedrala je građena od XI. do XIII., a biskupski dvor je iz XII. stoljeća. U gradu je biskupovao hrvatski humanist i pjesnik Ivan Česmiki

(poznatiji kao Janus Pannonius). Rođen je nedaleko Čazme 1434., a umro 1472. u Medvedgradu kraj Zagreba. U to vrijeme Pečuh je bio središte umjetnosti i kulture. Ni Pečuh nije zaobišlo turako osvajanje Europe. Osmanlije su vladale ovdje 143 godine (1543.-1686.). O tome svjedoči džamija paše Kazima na trgu Széchenyi.

U XVII. stoljeću je posvećena za crkvu, ali na vrhu kupole i sada su islamski simboli - polumjesec i zvijezda, džamija Jakovali Hasana i ostaci Memi Pažinih kupki te mauzolej čuda Idriz Baha.

Bilo koje mjesto možete najbolje upoznati hodnjom. Kako reko, Pečuh nije veliki grad, ali šetajući glavnim trgom, gledajući sve te dvorce, impozantnu katedralu, imate osjećaje da ste u najvećoj metropoli.

Kad smo bili u gradu bio je neradni dan u Europskoj zajednici, pa i u Pečuhu. Ali, ulice su vrvjele: izložba starih automobila, nastupi kulturnih društava, a u večernjim satima i glazbenih skupina, stvorili su dojam općeg narodnog veselja.

Iako je ovo i grad muzeja tog dana su bili svi zatvoreni. Možete posjetiti muzej „Dom“ u kojem su izloženi kamerni ostaci bazilike, muzej rudarstva, „Granatama“ je muzej ljekama reda Milordne braće sv.

Ivana od Boga, „Szerecsen“ je muzej o povijesti farmacije, Muzej biskupijskog podruma u kojem je izložena vinarska oprema, arheološki i prirodoslovni muzej, muzej stakla, muzej keramike, poštanski muzej. U više muzeja - galerija izložene su slike nekoliko mađarskih slikara (Tivadara Kosztki Csontvárya, Viktora Vasarelya, Ferenc Martyna, Ameriga Tota).

Svakako treba vidjeti i muzej „Janus Pannonius“ posvećen Ivanu Česmiki. Uz katedralu, i mnoge druge zanimljive građevine tu je hotel Nádor građen 1846., gradska vijećnica i zgrada općine, sinagoga iz 1869. kao i Toranj Barbakán iz 15. stoljeća. Ranokršćanska nekropola Sopianae potječe iz IV. stoljeća. Ova nekropola ima podzemne grobne komore oslikanih zidova rijetkim kršćanskim temama, i nadzemne memorijalne kapele. Na UNESCO-v popis mjesta svjetske baštine u Europi upisana je 2000. Popularna je Zsolayeva (Žolnajeve) kulturna četvrt. Zgrade i vanjski prostori neka-đašnje tvornice porculana Zsolnay danas su pretvoreni u kulturnu četvrt. Tridesetak zgrada čine sada povijesni spomenik - tu su muzeji, galerije, koncertni prostori, zvjezdarnica, parkovi, dječja igrališta, restorani... Pečuh je 2010. zajedno s Essenom i Istanbulom proglašen za europski glavni grad kulture.

Zanimljivo je da u gradu malo tko govori engleski. Ukoliko ne znate mađarski ili njemački teško ćete se snaći ako ne budete imali sreću naletjeti na Hrvata, kao mi. Dan je vruć, kavana i restorani su bili puni. Mi nalazimo neko mjesto ali nam nedostaje stolica. Prijateljica prilazi stolu gdje dvoje tiho razgovara. Ona glamo razmišlja kako zamoliti slobodnu stolicu, a gospodin: Izvolite, uzmite gospodo. Uz domaća vina kušajte perket, gulaš i druga mađarska jela. Iako nam je kuhinja slična uočiti ćete i razlike.

Ako se umorite razgledajući grad, u okolici možete jahati konje, voziti bicikl, baviti se vođenim sportovima.

Sretno putujte u Pečuh - europski grad kulture.

Laca Koroman

Polagani odlazak diva

Otprilike na sredini Podbrđa, tek uz cestu, div. Tko zna kada i kako se našao tu. Slučajno ili namjerno, svejedno. Nije rastao visoko ali je široko grane široko i moćno. Moglo bi biti da pamti i turaci zulum. Uz cestu se nagledao svačega: karavana, konvoja, konjčkih zaprega, marširanja vojski, prolazaka konjica topova, tenkova. Bio je nesretan kada je vidio nasrtaje neprijatelja i osvajača, ali ništa nije mogao pomoći. Živio je s narodom. Kad je narod bio veselo i on se veselio, kad je narod bio u strahu i tužan i on je preživljavao istu sudbinu. Do naših dana spominjana su dva imena: Ramičin i Jekini hrast. Ovo drugo ime nam je najviše priimalo srcu.

Ovih dana za Uskrs 2014. godine posjetio sam ga, pomilovao, opipao njegovu hrapavu koru. Prolaznici gledaju, a Anđelija ga obilazimo. Na žalost neće dugo. Skršen je, oklijašćen, zapaljivan, još uvijek ima mladih grana ali se mogu na prete nabrojiti. Čini mi se da je zaboravljen, ostavljen, tužan kao starac koji je ostao bez ikoga svoga. Marko Jekini kosi ispod njega, ali njemu nedostaju sastajanja, nedostaju mu ljudi.

Ispod hrasta, na Jekinoj livadi je uvijek bilo živo: igralo se lopše,

skrivača, topograda, piriza i pale. Hodala tu goveda, ovce, u potoku se kaljužali krmci, plivale Jekine patke.

Na ljetnoj žegi pok. Ilija Zorkić tu postavio vršaliku ispod hrasta. Sa svih strana dovoze snoplje, počinje vršidba. Sve vrvi od vila, grabalja, slame, trine, konjčkih zaprega, znoja, prašine. Djeca se penju na hrast i skaču u slamu. Zadovoljni domaćini, preplanuli, znojni i umorni ali u srcu zadovoljni, odvoze pune vreće. Bit će kruhova, somuna, kukuruze, pita, bureka. Bit će svega u zadovoljnoj i radišnoj kući.

Koliko je samo puta sunce prešlo iznad Jekinog hrasta na putu od

bukvika do Vis Lipovca.

Svatko je nalazio svoj razlog da svrati u hladovinu hrasta. Svrćali tu i cigani, djeca i žene se razmire po selu, prose, neobrijani, brkati, preplanuli, znojni, muševi krpe kotlove, tepsije, lonce, popravljaju ambrele - kišobrane. Svi ponešto ušićare, kratko se zadrže pa nastave dalje. Svrćali tu u hladovinu naši dragi Debeljačani i Banjalačani, na putu sv. Roku. Popiju Juzanove vode i nastave dalje.

Hrast je ispraćao i sprovode. Umirali didovi, babe, mala djeca. Uvijek tužne povorke do Rokova groblja. I svatove i užinare, djecu u školu, vojnike u vojsku, radnike u pečalbu ispraćao i dočekao. Tužni bili ispraćaji, veseli dođeci. Da nije bilo odlazaka ne bi bilo ni dolazaka.

U zimsko vrijeme, kad stigne snijeg, zacrni sa sjevera, škripi pod nogama smiri se i hrast i ljudi i donjani i gornjani. Kroz cijelac samo prline do štale i drvarnice. Svi znaju da to ne može dugo potrajati, a kada prođe sve oživi. A hrast? On ulijeva optimizam, diže samopoštovanje i ponos i on i mi ponosni što smo rasli tu, svjesni da na tom svijetu ljepšeg kraja nema ili drugačije rečeno: Nema raja bez rodnoga kraja!!!

Velj Mato

Naši stari

Jubilarni rođendan naše župljanke

Ove godine 26.04. u Matuljima kraj Opatije Hrvatice Ivka (Ivaša) Topalović - Marčinković (Šabanovca) proslavila je svoj 90 ti rođendan u krugu svoje obitelji, a odmah iza toga došla je svoj rođendan proslaviti i sa najstarijom svojom kćerkom Katom u Zabrđu. Ivka je rodila je 7 sedmero djece, ima 17- tero unučadi i 33-oje pravnunučadi još jedno je na putu.

Ivki želimo još mnogo godina da provede u krugu svoje obitelji jer stariji su blagoslov i učitelji mladima. Jedni bez drugih smo ostrašćeni.

fra Anto Šimunović

Naši darovatelji

Za crkvu Kotor Varoš

1.	Ilija i Anđa Kovačić	50 EUR
2.	Mato i Perka Grgić	100 CHF
3.	Željko i Ivka Draguljić	200 CHF
4.	Mato Grgić - Roda	120 EUR
5.	Anđa Grgić	50 KM
6.	Ilija Grgić (Marka)	100 EUR
7.	Juro Petrušić Dedin	50 EUR
8.	Pero Topalović Tome	100 KM
9.	Augustin Vidović	50 EUR
10.	Ivo Šipura	100 KM
11.	Marko Marčinković	20 EUR
12.	Pile Josipović-Čelin	50 EUR
13.	Ivo Vuković Bača	100 EUR
14.	Marko Pezerović	50 KM
15.	Luka Kovačić	50 EUR
16.	Miroslav Zeba -Mijatov	50 EUR
17.	Ljubica (Marka)Karajica	50 EUR
18.	Ivica Marković	50 EUR
19.	Ivan Lukić Čivija	50 EUR
20.	Marina Jeličić	45 EUR
21.	Kata Šimunović	20 EUR

22.	Anđa Marić	100 KM
23.	Jela Marić	200 HRK
24.	Ranko i Ruža Topalović	100 EUR
25.	N.N.	50 EUR
26.	Stipo Marčinković (Pujo)	200 HRK
27.	Jela i Franjo Zeba	100 EUR
28.	Ilija Grgić iz Novog Sela	100 KM
29.	Ivo Andrijević	100 EUR
30.	Zoran Čurić	100 EUR
31.	Ivan Ivić Sirovina	50 EUR
32.	Ivka Šimunović	50 KM
33.	Stipo Josipović Županov	50 EUR
34.	Ivana Josipović Stipina	20 EUR
35.	Stipo Lučić	50 EUR
36.	Luka Kovačić Jozin	100 EUR
37.	Mato Stipić Ante Jozina	50 EUR
38.	Manda Stipić	50 EUR
39.	Jozo i Ankica Kljajić	30 EUR
40.	Stipo Davidović Jozin	200 HRK
41.	Č.a. Stjepanka Karajica	100 EUR
42.	Anto Petričević Joze	60 EUR

U KSA

1.	N.N.	50 KM
2.	Juro Petrušić-Dedin	20 KM
3.	Augustin Vidović	20 EUR
4.	Jako Škrobić Đurđević (Marka)	100 EUR
5.	Marko Pezerović	50 KM
6.	Ivan Šimunović Cvičko	200 EUR
7.	Ivka Kljajić	10 KM
8.	Manda Marić	100 HRK
9.	Perka Mišićić	20 KM

10.	Anto Petrušić-Vratanov	10 KM
11.	Jela i Franjo Zeba	20EUR
12.	Kata Josipović Stipe	200 Hrk
13.	Jozo i Ankica Kljajić	20 EUR
14.	Miroslav Bjelobrk	7EUR
15.	Ilija Pranjković Miko autobus za hodočasnike sv. Ivi iz Kotor Varoša	500 EUR

Za crkvu Vrbanjci

1.	Marija Vidović	20 EUR
2.	Jela i Franjo Zeba	50 EUR

Za crkvu Sokoline

1.	Mihaela Bjelobrk	10 KM
----	------------------	-------

Za Glasnik

1.	s.Bonifacija Pranjić	50 KM
2.	Ilija Grgić	20 KM

3.	Jela i Franjo Zeba	30 EUR
----	--------------------	--------

Za danas predlažemo veoma lijepe i brze kolače

Kolač s euro-kremom

Sastojci:

- 2 jaja
- 2 čaše šećera
- 1 čaša ulja
- 1 čaša mlijeka
- 2 čaše brašna
- 2 žlice kakaa
- 1 prašak za pecivo
- 1 i 1/5 čaša mljevenih oraha
- 100 g euro-krema

Prigrama:

Umutiti jaja sa šećerom, pa dodati sve ostale sastojke osim euro-krema i pola čaše oraha, jer to treba za preko kolača. Dobro sjediniti i peći. Kada je pečen, još topao kolač premazati euro-kremom i posuti mljevenim orasima.

Dobar tek!

Brzi kolač

Sastojci:

- 4 jaja
- 16 žlica šećera
- 16 žlica ulja
- 16 žlica mlijeka
- 16 žlica brašna
- 1 prašak za pecivo
- 4 žlice kakaa
- 1/2 l mlijeka
- 3 žlice džema
- 200 šlaga

Prigrama:

Umutiti jaja sa šećerom, pa dodati ostale sastojke za koru i ispeći kolač na 200 stupnjeva. Kada se ohladi preliti toplim zaslađenim mlijekom (1/2 l mlijeka zaslađenog po želji). Kada upije mlijeko, premazati džemom i preko staviti šlag.

U slast!

HUMOR.HUMOR.HUMOR.HUMOR.

Sjede Mujo i Haso u kafiću. Mujo najednom kaže Hasi:

- Bolan Haso, jes' ti znao da je 7 moj sretan broj?
- Stvarno? Od kada to?
- Oduvijek. Rođen sam 7.7.1977. i zbog broja 7 sam pogodio cijelu kombinaciju na Lotu. Sve sam to potrošio na utrku konja, a moj je bio broj 7.
- I šta, bio si prvi?
- Ma jok, sedmi!

Je li istina da radiš za televiziju?

- Da, ostale su mi još 4 rate.

Došao Mujo u radnju i kaže prodavaču:

- daj mi kiselu vodu.
- prodavač:
- Mujo koliko ti moram puta reći da nije kisela već mineralna voda,
- a Mujo:
- dobro daj mi tu mineralnu vodu, i jednu staklenku mineralnih krastavaca.

Mujo na završnom ispitu iz filozofije i matematike u večernjoj školi.

Profesor: "Mujo, ništa do sada nisi znao odgovoriti."

Mujo: "Dajte profesore još samo jedno pitanje!"

Profesor: "Ni sam ne znam što bi te pitao!"

Mujo: "Neko lakše pitanje, za prolazi!"

Profesor: "Ajde, od točke A do točke B, tko će prije doći, ti ili tvoj motor?"

Mujo: "Ja!"

Profesor: "Bravo, kako si samo znao da tvoj motor ne može voziti bez tebe?"

Mujo: "Nisam znao, ali znam da nema goriva!"

Šetaju dva psa ulicom i jedan kaže:

- Jučer su postavljali nove bandere.

Drugi:

- E, to se mora da zalije!

Pita Perica mamu:

- Mama jel' smijem van?

Odgovara mu:

- Smiješ ali nemoj u duboko.

Dođe Ivica doma iz škole sa torbom punom jabuka. I upita ga otac:

- "Odakle ti te jabuke?"
- "Od susijeda Pere."
- "Da li on zna za to?" upita ga otac.
- "Da. Trčao je za mnom sve do kuće."

Pita učiteljica razred koliko ima godina sezona tj. godišnjih doba. Javlja se mali Mujo i kaže:

- "5, učiteljice."
- "Kako pet, pobogu, ma hajde nabroj."
- "Proljeće, ljeto, jesen, zima i mrtva sezona."
- "Mujo gdje ti roditelji rade?"
- "Na pijaci."
- "Šad mi je sve jasno."

HUMOR.HUMOR.HUMOR.HUMOR.

